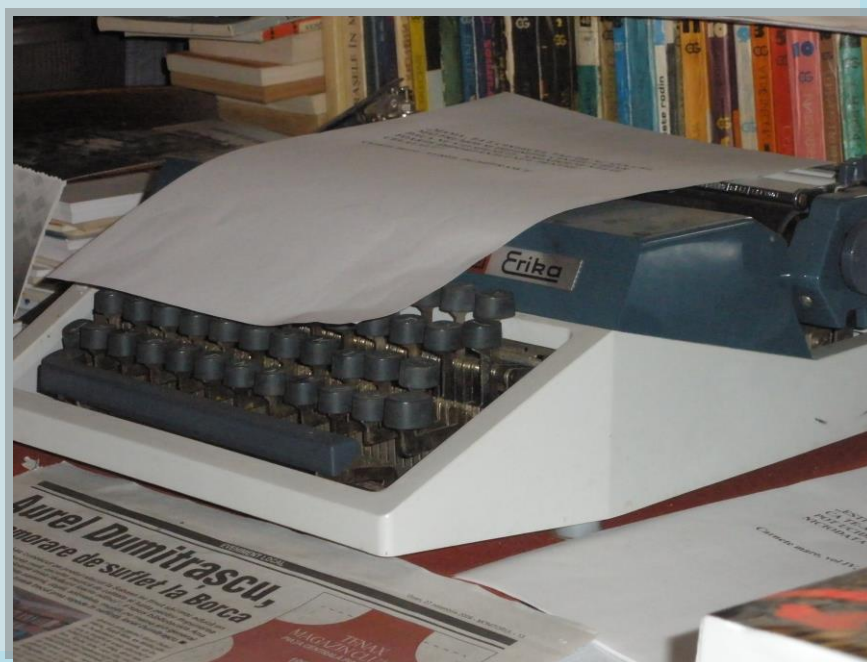

BIBLIOTECA DIN NORD

Revista Liceului „Mihail Sadoveanu”
și a Fundației “Scriitor Aurel Dumitrașcu” Borca, Neamț

EDITIA DE IARNA, 2024

Din sumar:

- ◆ **EDITORIAL:** *Crăciunul din suflet*
- ◆ **ESEU:** *Ce înseamnă Eminescu pentru mine*
- ◆ **RESTITUIRI:** *Expedițiile Indagatores (VIII)*
- ◆ **INFO:** *Procesul de antrenare a inteligenței artificiale*
- ◆ **PSIHLOGIE::** *Copiii manipulatori*
- ◆ **NOI, DESPRE NOI:** *Unirea Principatelor Române*

ISSN 2601 – 5110

ISSN-L 2601 - 5110

EDITORIAL

Crăciunul din suflet

Chiar dacă Crăciunul a trecut, lumina și căldura aduse de sărbători continuă să strălucească în sufletele noastre, amintindu-ne de adevăratul sens al acestei perioade magice. Cei mai mulți dintre oameni asociază Crăciunul cu o simplă sărbătoare unde se reunește întreaga familie și se bucură de cadourile așezate sub brad și de așa zisul „spirit al Crăciunului” creat de ornamente strălucitoare, beculețe colorate, melodii și filme cu tematică. Însă toate acestea sun de scurtă durată, ele nu lasă un impact asupra omului după ce, data de 25 decembrie trece. Ba chiar, de cele mai multe ori oamenii se aleg cu un gol și o insatisfacție în suflet, iar din cauza asta mulți se plâng de faptul că nici nu au simțit spiritul Crăciunului. Adevărata soluție vine din sufletele noastre. Singurul lucru care ne poate satisface de sărbători este să privim adevăratul sens al Crăciunului și să sărbătorim cel mai important eveniment - Nașterea lui Iisus, eveniment care, conform Bibliei, marchează începutul misiunii sale pe pământ. Prin El oamenii au primit salvare, ce poate fi mai important?

Astfel, Crăciunul din suflet este un Crăciun în care lumina, dragostea și speranța strălucesc cel mai puternic, transformându-ne și aducându-ne mai aproape de esența umanității noastre.

Dimitrie Gheorghiu, clasa a III-a

Rebeca Luca, clasa a X-a C

ESEU

Ce înseamnă Eminescu pentru mine?

*Laurențiu Amăriuței,
clasa a XI-a C*

Când aud numele poetului Mihai Eminescu gândul meu zboară cu nostalgie la prima mea poezie învățată, pe când bazele învățaturii mele se înălțau. Când spun Eminescu mai spun iubire de țară, spun romantism, mă gândesc la magia naturii, însă și la tristețea unei inimi frântă.

Pentru mine Mihai Eminescu este unul dintre cei mai importanți și îndrăgiți poeți români. El a lăsat în urmă o moștenire culturală deosebită, cu poezii pline de sensibilitate și profunzime. Operele sale au teme ce-ți fac sufletul să suradă, a fost un simbol al romantismului și a contribuit la dezvoltarea literaturii române moderne. Munca sa continuă să inspire și să încante cititorii de astăzi.

Mihaela Ciubotă, clasa a X-a A

Mihai Eminescu

Mihai Eminescu este unul dintre cei mai mari poeți români și una dintre figurile emblematice ale literaturii române.

Pentru mine, Eminescu nu este doar un nume din manualele școlare sau un autor clasic, ci o sursă de inspirație și reflecție asupra vieții.

În primul rând, poezia lui Eminescu mă fascinează prin frumusețea limbajului și expresivitatea pe care o folosește.

Fiecare vers pare să fie așezat cu grijă pentru a transmite nu doar informații, ci și emoții profunde.

Lectura creațiilor sale îmi oferă o experiență estetică și spirituală aparte, făcându-mă să simt cum cuvintele sale ating corzile sensibile ale sufletului meu, așa cum face una dintre poeziile lui care mi-a rămas în inimă încă de la prima citire: „La Steaua”.

Această poezie este de departe una dintre preferatele mele, nu doar datorită limbajului și expresiilor folosite, dar și datorită mesajului ce mi-l transmite mie personal.

Chiar dacă cunoștințele mele despre Eminescu și creațiile lui nu sunt atât de vaste, am realizat că citindu-l, mă regăsesc în propriile mele lupte și bucurii, astfel găsim o oglindă a propriei mele căutări interioare și o sursă de inspirație constantă.

Gabriela Pipirigeanu, clasa a X-a C

Încercarea de a-i face pe alții fericiți

Cred că unul dintre cele mai frumoase lucruri pe care le putem face în viața celor din jurul nostru este să le oferim zâmbete. Chiar și cele mai mici gesturi de bunățate pot avea un impact mare asupra celorlalți. De exemplu, un singur zâmbet sau un compliment sincer pot face pe cineva să se simtă special și apreciat.

În plus, încercarea de a fi prezent și de a asculta cu atenție atunci când cineva are nevoie de sprijin poate însemna mult pentru ei. În ceea ce privește familia și prietenii, cred că este important să fim acolo pentru ei în momentele bune și rele, să îi susținem și să-i încurajăm în visurile și aspirațiile lor.

În final, când ne pasă de fericirea celorlalți, creăm o dispoziție pozitivă atât pentru ei, cât și pentru noi înșine. Așa că hai să ne străduim să fim o sursă de fericire și susținere pentru cei dragi nouă!

Laurențiu Amărieuței, clasa XI-a C

Mihaela Ciubotă, clasa a X-a C

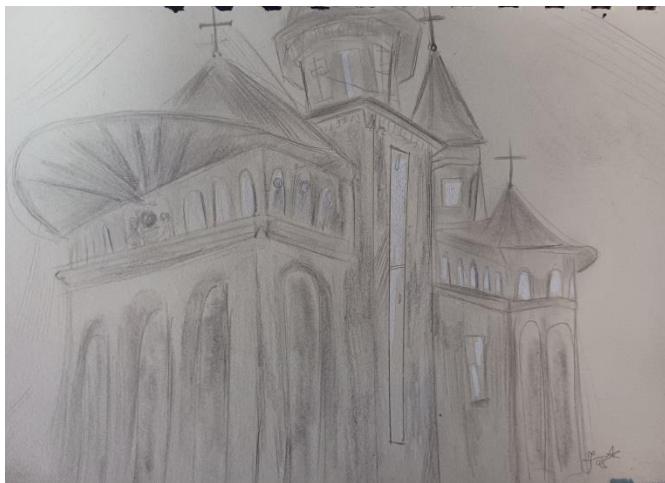
De ce merg oamenii la biserică?

Eu cred că oamenii merg la biserică pentru liniștea lor sufletească, pentru a fi mai aproape de Dumnezeu. Mulți dintre noi găsim refugiul în biserică, aici ne simțim alinați și protejați de toate greutatea care ne apasă. Când dorim să mai avem speranță, fugim către credință, deoarece știm că numai Dumnezeu ne poate înțelege, El poate găsi soluții la problemele noastre și ne coase sufletul de rupturile lui.

Credincioșii mai merg la biserică și pentru lauda Celui de Sus, cu scopul de a-i mulțumi pentru sănătate, înțelepciune, realizări materiale și sufletești. Semenii noștri vor să-și împartă bucuria cu Divinitatea, din acest motiv mai pot merge la biserică.

Frecventarea casei Domnului este o modalitate de hrănire a sufletului, mulți își găsesc aici sensul vieții, locul unde se pot reconecta cu valorile și principiile lor, în caz că acestea au fost pierdute.

Consider că fiecare persoană are nevoie și trebuie să meargă la biserică.

Irina Gheorghiu, clasa a IX -a C

Mihaela Ciubotă, clasa a X-a C

De ce merg eu la biserică

Merg la biserică pentru că acolo găsesc liniștea într-o lume agitată. În biserică simt că pot să îmi adun gândurile și să mă conectez cu partea spirituală a ființei mele.

Slujbele și rugăciunile mă ajută să îmi exprim recunoștința pentru tot ce am și să îmi cer iertare pentru greșelile făcute.

Înafara de liniște și reflecție, merg la biserică pentru a găsi încurajare și speranța în momente dificile. Mersul la biserică mă inspiră să fiu o persoană mai bună și să îmi îndrept gândurile către lucruri mai importante.

Luminița-Gabriela Pipirigeanu, clasa a X-a C

Prietenia

Prietenia, un labirint complex al relațiilor umane, este un subiect vast și profund. Ea depășește barierele timpului și ale spațiului, împletind destine și formând conexiuni unice. În esență, prietenia nu se definește doar prin prezența fizică, ci și prin legăturile emoționale ce transformă o simplă cunoștință într-un prieten de nădejde.

Cimentul esențial care consolidează fundația unei prietenii este încrederea. Atunci când doi prieteni pot conta unul pe celălalt în momente dificile, se creează un angajament puternic și durabil. Sinceritatea este altă piatră de temelie care clădește siguranță în relațiile umane.

Prietenii adevărați împărtășesc bucuriile și tristețile fără frică de judecată, construind un spațiu sigur pentru exprimare și înțelegere reciprocă.

Partea cea mai frumoasă dintr-o prietenie e că oricând se poate transforma în dragoste, fie ea platonice sau nu. Atât de vastă e, încât nu știi unde te poate duce. Totul poate începe de la o banală conversație despre neajunsurile vieții și se poate termina cu gândul de a nu putea trăi fără acea persoană. Chiar dacă unele prieteni vor dăinui veșnic și vom purta cu noi mereu câte o parte din acei oameni pe care odată i-am considerat prieteni.

Ciprian Ruscanu, clasa a X-a B

Rebeca Luca, clasa a X-a C

Valorificarea sticlelor

Peisajul sumbru cu nenumărate sticle irosite împânzind lacurile, străzile și natura în general, face parte din realitatea zilelor noastre. În timp ce noi trăim într-o epocă a irosirii, oamenii din trecut se bucurau de puținele sticle ce le aveau în casă.

Gabriel Ciubotaru, clasa a III-a

Am rămas surprinsă să aflu de la tatăl meu că în trecut acestea aveau o valoare semnificativă. Toate sticlele erau păstrate și se dădeau la schimb pentru bani sau marfă, având în vedere traiul greu de atunci.

Partea bună era că pe atunci nu se irosea nimic și se găsea câte o întrebuintare pentru orice în favoarea cetățenilor.

Cu toate acestea, chiar dacă ar fi frumos să împrumutăm acest obicei de a păstra sticlele, nu cred că ne-ar ajuta la ceva, deoarece

valoarea lor a scăzut. Însă, pentru a scăde din poluare, tot ce putem face este să le reciclăm.

Rebeca Luca, clasa a X-a C

Cui îi datorez pasiunea pentru citit

Pasiunea mea pentru citit este rezultatul unei combinații între curiozitatea mea nesfârșită și influența oamenilor din jurul meu.

De la o vârstă fragedă am fost introdusă în lumea literaturii de către sora mea mai mare care obișnuia să-mi citească povești de Hans Christian Andersen înainte de culcare. Părinții mei încercau și ei să-mi trezească interesul pentru lectură, dar eu mă împotriveam cu orice fel. Nimeni nu a reușit să-mi dovedească că lectura este interesantă și nu am citit niciodată de plăcere până când am decis cu propria mea voință să încep o carte oarecare, în clasa a VII - a. Acea

simplă carte s-a dovedit a fi prima mea iubire, căci de când am terminat-o am început să am o sete nesfârșită pentru lectură, și nici în ziua de astăzi acea sete nu s-a potolit. Cartea se numea „Școala pentru bine și rău” de Soman Chainani, iar la acei 13 ani ai mei m-a impresionat foarte mult.

Desigur, un rol crucial în cultivarea acestei pasiuni a avut și profesoara de limba română din gimnaziu, Corina Iftimie, care m-a ajutat să perseverez pe acest drum cu nenumăratele ei recomandări de lectură și îi sunt pe deplin recunoscătoare.

Din experiența mea am învățat că oamenii care urăsc cititul sunt acei oameni care încă nu au găsit cartea perfectă, așa cum a spus și J.K Rowling: „Dacă nu-ți place să citești înseamnă că nu ți-ai găsit cartea potrivită.”

Rebeca Luca, clasa a X-a C

Cui îi datorez pasiunea pentru citit

Pasiunea pentru cărți este o călătorie personală care începe adesea prin poveștile citite la culcare de către părinți.

Dar eu nu mi-am descoperit dragostea pentru cărți după aceste povestiri.

Această pasiune i-o datorez prietenei mele, Petronela, care de ziua mea mi-a dăruit cartea cu care mi-am început călătoria cititului.

Această carte se numește „Totul se termina cu noi” de Colleen Hoover.

Este un roman romantic și dramatic care povestește despre

viața lui Lucy Bloom cu o copilărie nefericită, retrăind aceeași experiență în căsnicia ei cu Ryle.

Dacă prietena mea Petronela nu mi-ar fi dat în dar o carte, eu cred că și acum eram una dintre acele persoane care crede că cititul este o risipă de timp și nu te ajută cu nimic.

De fapt, pasiunea pentru cărți este o comoară prețioasă pe care o să o port mereu cu mine și care îmi îmbogățește viața cu diferitele ei povești.

Paula Rafaela Cotrigășanu, clasa a X-a A

Ecaterina Cozma, clasa a III-a

Ce așteptări ai de la 2024?

Cu toții, mai îmbătrânim cu un an și vrem să lăsăm în urmă vechiul eu, cu insuccese, dezamăgiri, tristeți, vicii și năravuri, iar la trecerea dintre ani ne creăm așteptări și ne propunem să fim mai buni, mai puternici, fără să mai repetăm aceleași greșeli care ne-au adus poate moralul la pământ.

Personal mi se pare clișeică această trecere peste ani, această „încărcare a bateriilor” dintr-o dată spre a porni de la început. Când de fapt, de cele mai multe ori, toate promisiunile pe care ni le facem, odată „reînnoiți” de noaptea Anului Nou, sunt doar vorbe goale, deșarte.

De aceea, nu vreau să fiu ipocrit și să mă afirm cu declarații pompoase în acest eseu, despre ce mi-am propus să fac sau nu, și ce cred eu că îmi rezervă viitorul an.

Știu că fiecare zi este o luptă, o luptă cu noi înșine spre a ne ține pe linia de plutire, spre a gândi pozitiv, văzând soarele chiar și în zilele ploioase a drumului nostru prin viață. Mi-am propus totuși ca în fiecare zi să am puterea de a nu mă lăsa influențat de negativitatea excesivă a oamenilor din jur și a lumii contemporane care este continuu condusă de frică. Vreau, și nu doar în 2024, ci în fiecare zi, să știu și să-mi găsesc propria motivație pentru a mă trezi, o nouă dimineață, nu un nou an, fiind de fiecare dată o nouă oportunitate în a face un colț de lume mai bun, în a aduce zâmbete pe față, astfel bucurându-mă că exist.

La câte se întâmplă în fiecare moment în lume, trebuie să empatizam cu cei din jur, desigur, mai ales cei aflați în nevoie, dar merităm să zâmbim, să visăm și să râdem, să ne trăim viața după bunul plac și după propriile reguli, dar moral.

Mi-am propus să las trecutul în urmă, să nu mai permit să mă „bântuie” comportamentul neadecvat și alegerile proaste pe care le-am luat și trăit. Vreau doar să trăiesc în prezent, bucurându-mă de fiecare clipă, fără să-mi fac griji de viitor.

Viața nu o începem sau nu ne-o reînnoim la fiecare început de an, ci fiecare nouă zi de sărbătoare, noi trebuie doar să le valorificăm.

Ruben Carază, clasa a XII-a C

Ce așteptări aveți de la anul 2024?

Anul 2024 mă surprinde în calitate de elev în clasa a XII-a. Ce așteptări am eu de la anul 2024? Ei bine, aș vrea să promovez bacalaureatul cu notă mare, să intru la facultatea dorită și să-mi placă ceea ce fac. Mai vreau de la acest an amintiri frumoase, oameni buni, sănătate și mai ales fericire. Dar mai am și altfel de așteptări, cum ar fi în plan ecologic, mă aștept la eforturi sporite în direcția protejării planetei noastre. Implementarea soluțiilor durabile și creșterea conștientizării privind schimbările climatice ar trebui să fie priorități în anul 2024, pentru a asigura un viitor mai bun pentru generațiile următoare. Pe plan social, sper că vom observa o creștere a înțelegerii și toleranței între oameni. Educația și dialogul deschis ar trebui să contribuie la construirea unei societăți mai incluzive și respectuoase față de diversitatea umană.

În final, sper ca anul 2024 să fie unul plin de lucruri frumoase și amintiri de neuitat.

Cristina Popescu, clasa a XII-a C

Ce așteptări ai de la 2024?

Cu cât trece timpul iar eu mă maturizez, încep să am din ce în ce mai multă speranță, să cred că în orice lucru negativ există o fărâmbă de bine, că în orice loc întunecat poate pătrunde o rază de lumină. Poate sună a naivitate, dar eu în acest an aleg să sper! Să sper la schimbări, la fapte binecuvântate, la îmbunătățirea relațiilor umane, la reușite și realizări.

Ne aflăm în vremuri tulburi, dominate de conflicte politice și economice, de crize și situații critice care induc doar frică și haos, ne gândim dacă avem garanția zilei de mâine. Astfel, gândul meu este ca toate aceste probleme să se sfârșească în 2024, oamenii să-și transforme peste noapte

răutatea în bunătate, jignirile în complimente, răutățile în bucurii. Să existe între persoane conexiuni care să aibă la bază ajutor, prietenie, empatie, într-un cuvânt bunătate. Îmi doresc când merg pe stradă, în loc de gunoaie să văd flori, când dau „bună ziua” să mi se răspundă, să văd respect în societate și să nu mai scap câte o lacrimă când văd animale chinuite de oameni. Aștept de la tine, 2024, renaștere umană! Să mă pot bucura de darul vieții într-un mediu cât mai pașnic, unde zâmbetul să fie la ordinea zilei, unde părinții mei să se bucure de un sistem sanitar care să le confere longevitate, unde să pot promova examenul de bacalaureat și să pot aplica la facultatea dorită!

Merg cu speranță zi de zi că acest an va fi un an al schimbării, așadar, 2024, nu mă dezamăgi!

Diana Cotrigășanu, clasa a XII-a C

Ziua scrisului de mână

Într-o era a tehnologie, unde scrisul digital este dominant, fii tu cel care scrie de mână în cinstea zilei care celebrează arta literelor și a cuvintele așternute pe foaie cu ajutorul unui instrument, 23 ianuarie.

Această zi reamintește de trecut, de originile scrierii de mână care a luat naștere cu ajutorul cărbunelui, din dorința omului de a-și vedea gândurile în cuvinte și s-a gândit că o bucată de lemn ars poate determina această acțiune. Până „dalta” argheziană, eminesciană, cronicară a făcut cunoscute marele opere ale literaturii române. De la cărbune s-a evoluat la stilou, marea invenție a lui Petru Poenaru. Prin această minune România a ajuns din nou să fie cunoscută peste hotare, una dintre cele mai mari mândrii posibile. Iar tu ca om, ca român, în cinstea acestei zile zic să începi să scrii din ce în ce mai mult de mână,

dacă se poate și cu stiloul, să devină scrisul o plăcere, o pasiune, să fie propria artă!

Pe lângă latura artistică, această activitate prezintă și foarte multe avantaje precum: înțelegerea unui text scris, reținerea informațiilor, îmbunătățirea creativității și a ortografiei.

Cum spunea și Umberto Eco „Scrisul de mână exprimă sufletul nostru, stilul sau personalitatea”.

Ruxandra Florescu, clasa a III-a

Diana Cotrigășanu, clasa a XII-a C

ANIVERSARE

Unirea Principatelor Române

Să renunțăm la sintagma „mica unire”, la aniversarea a 165 de ani de la Unirea Principatelor Române

Sintagma „mica unire”, cu referire la Unirea Principatelor Române, are caracter peiorativ, în opinia sociologului Mihai Rusu și a multor istorici, diminuând drastic amploarea unui proiect politic atât de important.

De 165 de ani, această sintagmă - folosită de câțiva jurnaliști contemporani cu evenimentul istoric - a prins la un public neavizat și chiar nepăsător cu rostul ei. Chiar dacă am raporta Unirea Principatelor Române la actul Unirii de la 1 decembrie 1918, tot nu i-am găsi vreun rost. Se cuvine să continuăm un bun obicei inițiat de istorici, sociologi și jurnaliști titrați, care impun o reparație a discursului istoric, cu privire la actul Unirii Principatelor Române și a nefericitei sintagme.

Această formulare, uzitată din nefericire și de profesorii de istorie, au ușurat impunerea ei în mentalul colectiv, ca și când ar fi corectă, că deh... Doamna și domnul profesor au cuvântat astfel...

Unirea Principatelor Române, realizată la 24 ianuarie 1859 prin dubla alegere a domnului Alexandru Ioan Cuza, este evenimentul politic care a generat actul de naștere al statului român, consfințit în anul 1862, actul de botez al țării - cu numele de România, în același an. Ce poate fi mai mare decât un act istoric realizat prin voința politică a două state autonome, lipsite de suveranitate la vremea aceea.

Este binecunoscut faptul că, Unirea Principatelor Române este opera generației pașoptiste, generație care a impus ideile unirii, independenței și modernizării statului român, în agenda internă a țărilor românești și în agenda puterilor europene. Pașoptiștii, atenți la politica europeană, conjunctural au profitat de contextul internațional și de solidaritatea românească, atunci când interesele românești au solicitat acest lucru, împlinindu-și idealurile. Sunt convinsă că niciunui pașoptist nu i-ar fi plăcut sitagma „mica unire”.

Mihail kogalniceanu, politicianul cel mai loial principelui Alexandru Ioan Cuza a expus un fapt real prin celebrele sale cuvinte, care au rămas în istorie: unirea, națiunea a făcut-o! Și dacă națiunea a fost capabilă de un asemenea act istoric, putem să minimizăm rezultatul acestei acțiuni?

În opinia mea, cei șapte ani de domnie, atât cât a permis lui Alexandru Ioan Cuza înțelegerea europeană (1859-1866), contează cât o epocă istorică, fără precedent - în ceea ce

„Unirea Principatelor Române”-Gh. Tătărașcu

privește suma proiectelor de țară. Nici înainte, dar nici după Unirea Principatelor Române, în afară de Principele Alexandru Ioan Cuza, nimeni nu a mai impus și implementat atâtea proiecte de țară, cu scopuri bine determinate, spre folosul țării.

Nelund în discuție mișcările separatiste apărute la Iasi, interesele de grup sau temerile inerente ale epocii, totul demonstrează maretia unui act istoric fără precedent, o cauză devenită realitate, totul parcă astral așezat în devenirea statului național român.

Ar fi putut Principele Alexandru Ioan Cuza să conducă mai departe România, dacă interesele țării nu l-ar fi silit să abdice...

În concluzie, e cazul să renunțăm la sintagma „mica unire”.

Prof. Elena Preda, Colegiul Național „Ștefan cel Mare”, Târgu Neamț

Părinte drag, Iustin

Triumf ! Într-un singur cuvânt am spus totul despre sărbătorirea celor 105 ani de la nașterea părintelui arhimandrit Justin Pârveu, desfășurată la pensiunea „Orient”, din satul Frumosu. Doi oameni care sunt exigenți cu ei înșiși, patrioți și cu râvnă pentru a păstra identitatea, cultura, credința, prof. dr. Daniel Dieaconu și Marius Coșerariu & co, ne-au adunat laolaltă să ne bucurăm, să lăcrimăm de emoție, să simțim căldura sufletească pe care ne-au transmis-o, să regretăm că acele șase ore petrecute împreună au trecut prea repede. 200 de oameni, jurnaliști, profesori, cântăreți, recitatori, fii duhovnicești ai părintelui Justin, au cântat împreună cu Lăcrămioara Pop, un rapsod popular de mare valoare, maica Parascheva de la Durău, Ciprian și Mihaela Istrate, grupul „Eu cred”, grupul de bărbați de la Grințieș, Ghiță Dandu, Ionuț Argint, virtuoz al acordeonului și au sorbit cuvintele prof. Dragomir Oprea și ale starețului mănăstirii Petru Vodă, părintele Hariton Negrea, care l-au evocat pe sărbătoritul nostru. Prezentatorul spectacolului nu mai are nevoie de cuvinte, el a fost Gheorghe Filip. Un film în care maica Parascheva și grupul „Eu cred” au cântat priceasna compusă de Marius Coșerariu, în care copilul David Ichim, un geniu, a recitat, ne-a făcut să plângem de-a dreptul. Pe cântecele patriotice interpretate de Ciprian Istrate, haiducii din Grințieș și Marius Coșerariu au plimbat un tricolor uriaș prin toată sala, lor alăturându-se și alți îndrăzneți.

Acest eveniment m-a dus cu gândul la ziua de 15 iulie 1993, când l-am cunoscut pe părintele Justin. În acea zi, eu voiam să mă spovedesc, după un post de câteva zile. Pierdusem tot și eram foarte zbuciumată. Aurel Dumitrașcu m-a pus să o iau de la capăt, apoi a murit și el. „A murit Enkidu prietenul meu care ucise cu mine lei.” (din poemul Ghilgames). Părintele Justin m-a trimis la părintele Dionisie Mătăluță, iar eu, treptat, mi-am găsit liniștea. În ziua spovedaniei, păr. Dionisie a predicat și a spus că pe vremea lui Ștefan cel Mare, femeile, când năvăleau turcii, își

luau copiii și se ascundeau în păduri. Își salvau sufletul. A fost primul moment de învățătură, care mă viza pe mine. Când mi-a apărut cartea, părintele Justin s-a bucurat sincer pentru mine, mai ales că era un mare iubitor de tradiție românească și creștină. Îmi povestea că iubea atât de mult obiceiul uratului de Sf. Vasile, încât buhaiul era obiect principal în casă. Iar mama sa, exasperată de poznele pe care le făcea, îl amenința: „Șazi locului că te bag în buhai și acolo te las”. Aceea a fost ultima întâlnire cu sfinția sa. M-a lăsat să zăbovesc mai mult cu mâinile în mâinile sale. Era zâmbitor, dar atât de bolnav și de sfârșit... Vorbeam cu sfinția sa despre lecturile mele, despre Ioan Ioanid, despre peșterile din Ucraina, despre multe altele. Odată i-am spus că, reîntoarsă de la București, nu mă pot reacomoda. „Ce mi-a trebuit mie” și „N-am mai avut ce face”, îi spuneam. „Du-te la Borca și ocupă-te de tineri” era răspunsul său invariabil. Și ce bine am făcut că l-am ascultat ! Cineva spunea la spectacol că speranța nu piere.

Să fim vrednici, să merităm și să sperăm că ne vom reîntâlni cu părintele nostru drag, Justin!

Bibliotecar, Iolanda Lupescu

ANCHETA

Calendarul cu foi de ceapă

Am vorbit cu Băiceanu Elena, în vârstă de 85 de ani, despre calendarul cu foi de ceapă, iar aceasta mi-a împărtășit câteva informații.

În trecut, oamenii obișnuiau să precizeze anul agricol cu ajutorul calendarului cu foi de ceapă. Astfel, bătrânii căutau să afle care vor fi lunile cu ploii, respectiv secetă din noul an.

Acest calendar se realiza astfel: se luau cepe, de același fel, și se alegeau 12 foi de ceapă identice, de aceeași grosime și mărime. Fiecare foaie se denumea după numele unei luni din an iar pe fiecare foaie se presara o cantitate mica și egala de sare.

Acest calendar se lasa peste noapte într-o camera în care nu s-a făcut foc și nu se mai intra până dimineața. A doua zi calendarul din foi de ceapă se verifică. Dacă s-a format apa în interiorul unei foi atunci acea luna va fi ploioasă, iar dacă foaia de ceapă a rămas uscată, atunci luna respectiva va fi secetoasă.

Luminița Gabriela Pipirigeanu, clasa a X-a C

PUȚINĂ GRAMATICĂ

Cum e corect?

~~Cvut~~ / **Cv-ul**

logoul / ~~logo-ul~~

show-ul / ~~showul~~

site-ul / ~~siteul~~

serverul / ~~serve-ul~~

~~cliek-ul~~ / **clikul**

bleu-ul / ~~bleul~~

Bruxelles-ul / ~~Bruxellesul~~

~~card-ul~~ / **cardul**

~~serviceul~~ / **service-ul**

Bibliotecar, Despina Gheorghiu

LANSARE DE CARTE

Un eveniment de zile mari...

Sfârșitul lunii februarie a fost marcat într-un mod excepțional la școala noastră: doamna bibliotecară Lupescu Iolanda a organizat o triplă lansare de carte: *Calendarul Bunicului*, de preot Neculai Cojocaru, *Punct terminus*, de Ana Bondar și *Pe plaiul lui Matei*, de Gheorghe Bondar. Această activitate a avut drept loc de desfășurare sala amfiteatru a Liceului Mihail Sadoveanu - Borca.

Simt nevoia să precizez, încă de la început, că a fost primul eveniment de acest gen la care am participat alături de toți colegii clasei a VIII-a A. Am pășit cu emoție în sala amfiteatrului și după ce ne-am găsit câte un loc am descoperit că pentru fiecare dintre noi ne erau pregătite câte două cărți și un dulce ce ne-au fost făcute cadou de către domnii invitați. Acest gest ne-a luat prin surprindere pe mulți dintre noi.

După asigurarea unui climat de ordine și disciplină, doamna bibliotecară a dat starul întâlnirii, prezentându-ne câteva informații despre soții Bondar, foști profesori ai acestui liceu și doi dintre scriitorii invitați. La prezentarea cărții *Pe plaiul lui Matei* a domnului profesor Bondar Gheorghe, am fost duși cu foarte mulți ani în urmă, tocmai la începutul nașterii satului Mădei. Am fost impresionată de prezentarea detaliată a unor informații și am conștientizat că pentru a scrie această carte e o muncă imensă. De asemenea am remarcat nota ușor umoristică a domnului profesor și nu în ultimul rând dragostea acestuia pentru limba latină. Nu s-a lăsat până nu ne-a scris pe tablă o maximă latină: *Amore, more, ore, re, amicitiae probantur se.*

Momentul doamnei profesor Ana Bondar a fost unul ce ne-a dus dincolo de granițele țării. Ne-au fost citite note din jurnalul de călătorie a doamnei, precum și poezii însoțite de aplauzele furtunoase ale participanților.

Mi-aș fi dorit să îl fi avut prezent și pe părintele Neculai Cojocariu, dar din motive foarte bine întemeiate nu a putut ajunge. Cartea *Calendarul bunicului* a avut parte de o prezentare aparte făcută de doamna bibliotecară Iolanda Lupescu, iar domnul profesor Bondar Gheorghe ne-a îndemnat să îi citim cartea părintelui chiar în acea zi, imediat ce ajungeam acasă.

Pentru mine, această activitate mi-a presărat în suflet o stare de bine, am rămas uimită de modestia acestor scriitori și parcă m-a îndemnat să fiu mai atentă la oamenii simpli din preajma mea.

Raluca Ruscanu, clasa a VIII-a A

INFO

Procesul de antrenare a inteligenței artificiale (IA)

Antrenarea implică procesul de învățare a algoritmilor și modelelor de către sistemul de inteligență artificială (IA). Acest proces constă în alimentarea IA cu seturi de date de antrenament și ajustarea parametrilor algoritmului sau modelului astfel încât să poată înțelege și să recunoască modelele din acele date.

Antrenarea IA este un proces complex care necesită multiple cicluri de antrenare, testare și ajustare pentru a obține rezultatele dorite.

IA poate fi antrenată de către specialiști în domeniul IA și învățare automată. Acești specialiști, cunoscuți și sub numele de ingineri de IA, au cunoștințe și experiență în algoritmi, modele și tehnici de învățare automată, dar și utilizatorii finali și experții din domeniul specific al aplicației pot contribui și ei la antrenarea IA. Prin furnizarea de feedback, etichetarea datelor sau participarea la procesul de validare și evaluare, aceștia pot ajuta la îmbunătățirea performanței IA. Pașii importanți în procesul de antrenare a IA sunt:

1. Colectarea și pregătirea datelor: Se colectează și se pregătesc seturi de date relevante pentru problema sau sarcina specifică. Acestea pot fi date etichetate, adică fiecare exemplu din setul de date are asociată o etichetă sau rezultat dorit, sau pot fi date brute și nestructurate.
2. Selectarea algoritmului sau modelului de IA: Se alege algoritmul sau modelul de învățare automată adecvat, în funcție de natura problemei și de datele disponibile. Există o varietate de algoritmi și modele, cum ar fi rețelele neurale, arborii de decizie sau mașinile cu vectori de suport, care pot fi utilizați în funcție de cerințele problemei.
3. Inițializarea și antrenarea: Se inițializează algoritmul sau modelul de IA cu parametrii inițiali și se alimentează cu seturile de date de antrenament. Algoritmul sau modelul învață din date și își ajustează parametrii în timpul procesului de antrenare. Scopul este de a minimiza eroarea dintre predicțiile IA și rezultatele dorite.
4. Validarea și evaluarea performanței: După antrenare, algoritmul sau modelul de IA este testat și evaluat utilizând seturi de date separate, numite seturi de date de validare sau de testare. Acest proces ajută la măsurarea performanței și la identificarea eventualelor probleme sau erori.
5. Rerularea și optimizarea: În funcție de rezultatele obținute în etapa de validare, algoritmul sau modelul de IA poate fi ajustat și reantrenat pentru a îmbunătăți performanța. Aceasta poate implica ajustarea parametrilor, adăugarea sau eliminarea de caracteristici sau modificarea setului de date de antrenament.

Așadar, antrenarea IA necesită expertiză și resurse semnificative, cum ar fi seturi de date relevante și putere de calcul, de aceea, antrenarea IA este realizată de către echipe specializate sau de către companii care se concentrează pe dezvoltarea și implementarea IA

Prof. Liliana Chirilă

RESTITUIRI

ACTIVITĂȚI DE ALTĂDATĂ: *EXPEDIȚIILE INDAGATORES (VIII)*

Prof. pentru învăț. primar, Gladiola Bondar

Expedițiile *Lostrița* au fost organizate de către doamnele profesoare Georgeta Andrieș și Maria Lungu. Diferența față de *Indagatores* consta în vârsta elevilor (clasele a III-a, a IV-a, a V-a și a VI-a), perioada de desfășurare era mai scurtă, cel mult de o săptămână, iar traseele nu aveau o complexitate atât de mare, ca cele stabilite pentru expedițiile *Indagatores*, dar erau la fel de interesante, adevărate lecții în afara clasei sau outdoor, cum se spune astăzi.

În arhiva Liceului Borca se regăsesc trei jurnale ale acestor expediții pionierești, cele din anii 1982, 1983 și 1984.

Echipajul expediției din 1982 a fost alcătuit din elevii:

-clasa a V-a - Gondor Dana-căpitan; Ruscanu Vasile, secund; Tomulescu Robert, cronicar; Niță-Tincă Petronela, geolog; Pașnicu Adrian, speolog; clasa a VI-a – Ungureanu Daniela, geograf; Chiper Liliana, geolog; Sufletu Dana, speolog; Ruscanu Vasilica, biolog; Tăriță Mihaela, desenator; clasa a VII-a- Junghiu Monica, geograf; clasa a III-a- Andrieș Alexandru, fotoreporter; Niță Carolina, biolog; clasa a IV-a- Apostol Eduard, desenator.

Traseul expediției: Borca-Bicaz-Lacul Roșu – Borca.

Obiectivul expediției: Cunoașterea și ocrotirea mediului înconjurător.

Perioada desfășurării: 3 – 8 iulie, 1982.

De la primele file ale *Jurnalului Lostrița* aflăm despre emoțiile copiilor care au pornit-o spre stațiile de autobuz din Borca și Pârâul Pânteii, sâmbătă, 3 iulie, dar și primele evenimente descrise cu mult haz:

„[...] Mă credeam prima trezită și eram tare mândră de asta, dar când am ajuns în stație mi-am dat seama că întregul sat s-a trezit la viață. Autobuzele minei trec în deal și în vale, muncitorii forestieri cu nelipsitele rucsacuri și drujbe se îndreaptă spre păduri, șiruri de femei merg la fragi. În stație, expediționarii vorbeau cu însuflețire despre itinerarul pe care îl vom parcurge. (Daniela)”

„Mai erau câteva minute până la sosirea autobuzului și tovarășa comandantă... nicăieri. În suflete ni s-a cuibărit teama. Ce s-o fi întâmplat? Privesc cu decepție drumul de pe care trebuia să apară și ... nimic. Două lumini rotunde ne vestesc că autobuzul se apropie. Se așterne liniștea. Privim cu toții cum se oprește în stație, apoi pleacă lăsându-ne tot în Borca. Ne-a mai rămas o șansă. Autobuzul de la ora 6. Tovarășa comandantă apare și fiecare dintre noi urăște ceasul buclucaș care nu a vrut să sune la timp și ne-a întârziat plecarea cu o oră. (Vica).

(frag. din *Jurnal*, p.1)

Coperta *Jurnalului Lostrița*, 1982

„N-am dormit decât câteva ore. Este prima expediție la care particip și de frica de a nu întârzia am stat mai mult treaz. La ora 3,30 eram gata de plecare. M-au însoțit spre stația de la Pârâul Pînteii bunica și Mihaela Tăriță, colega cu care voi pleca în expediție. Ceilalți colegi urcă din Borca, deci îi voi găsi în autobuz.

Este frig și întuneric. Mi se pare că timpul trece foarte greu. Sosește autobuzul, dar în el nu se află colegii așteptați. Nu-mi vine să cred! Mihaela se urcă în autobuz și întrebă câțiva pasageri care îi explică că ceilalți expediționari au rămas în stație la Borca. [...] Mai așteptăm o oră.” (frag. din Jurnal, p. 2)

Expediționarii au ajuns cu autobuzul de 6 (nu cu cel de 4,45) la Bicz și de acolo la Lacul Roșu unde îi aștepta deja dl prof. Lungu Petru cu restul bagajelor- corturi, saci de dormit, mâncare, pe care le-a adus cu propria mașină.

Dna prof. Andrieș G. atenționează elevii asupra ancorării corecte a cortului

Copiii și-au întins corturile pe care le-au acoperit cu folii de plastic împotriva ploii, au adăpostit alimentele, au construit vatra din pietre unde vor aprinde focul, iar băieții gospodăroși, Adrian și Vasile, au adus vreascuri și câteva lemne găsite în apropiere. La terminarea taberei, ei au întins o horă mare și veselă.

Tot aici se mai află de o săptămână și un alt grup de expediționari, „Căutătorii de adevăr” din Dragalina, jud. Călărași, obiectivul lor de cercetare fiind – Lacurile.

Dorința copiilor a fost de a se plimba cu barca pe lac, ceea ce s-a și întâmplat.

„Pășesc cu emoție în barcă și mi se pare că țin cu tot dinadinsul să-mi alunece de sub picioare. Mă așez cuminte la mijlocul bărcii unde mă simt mai în siguranță și când barca începe să plutească ușor pe întinderea de apă, am senzația că inima îmi bate mai puternic. Este prima mea plimbare cu o barcă. Privesc chipurile colegelor: toate au fața inundată de o bucurie fără seamăn. (Mihaela)” (frag. din Jurnal, p. 6)

Echipajul a mers în împrejurimi și au vizitat tarabele pline de „culori și forme diverse, îmbinate în obiecte de lemn, ceramică, plastic, materiale textile”, au observat vilele cochete - „Piatra Unică”, „Borsec”, „Făget”, „Brăduț”, „Raza Soarelui”, și au poposit la un atelier de tâmplărie. Seara, adunați în jurul focului, s-au jucat „Aveți spirit de observație?” răspunzând astfel la întrebările prof. coordonatori sau tot ale lor. Cu toții și-au dat seama că au fost atenți la tot ceea ce îi înconjoară.

„Liliana, Vasilica, Daniela, Mihaela și Petronela au învățat, rând pe rând, să manevreze barca printre trunchiurile ce ies din apa lacului.”

Duminică, 4 iulie, grupul de expediționari au pornit în drumeție după ce au luat micul dejun pregătit de elevii de serviciu, Monica și Duțu. Ei s-au pregătit cu echipamentele potrivite vizitării Peșterii Munticelu aflată la 10 km distanță – salopete, cizme, lanterne.

Traseul a fost parcurs pe jos și descris în filele *Jurnalului* foarte amănunțit: pereții verticali, drumul care se îngustează, zonele - „Între Chei”, confluența dintre râul Cupaș și Biczaz, „Poarta de Piatră” (tăietura în stâncă pe unde drumul se strecoară cu greutate), cabana „Cheile Biczazului”, „Polițele Bardoșului”- serpentinele strânse, suprapuse ca niște polițe, „Turnul Bardoșului” sau „Piatra Altarului” – stâncă pe care alpiniștii au ridicat o stea.

Copiilor nu le-au plăcut însemnările scrise de alți turiși pe pereții calcaroși sau vânzarea florilor de colț, plantă ocrotită de lege.

Traseul a continuat prin zona Fisura Neagră, unde au întâlnit niște alpiniști care se cățarau pe această stâncă, aici elevii au observat cum Bicăjelul se varsă în râul Biczaz, au trecut mai apoi în sectorul numit „Gâtul Iadului” și au ajuns la granița dintre județele Neamț și Harghita, de unde au zărit la distanță vârful carierei de calcar din Biczaz Chei. După alți doi kilometri, expediționarii au ajuns la Cheile Șugăului unde au făcut popas pentru masa de prânz, apoi și-au continuat drumul spre Peștera Munticelu, rezervație naturală. Nefiind niciun indicator, copiii au urmat indicațiile unui sătean – au urcat un lung șir de scări, au urmat un drumeag de căruță și au traversat fânețele „îmbrăcate în straie multicolore de flori”.

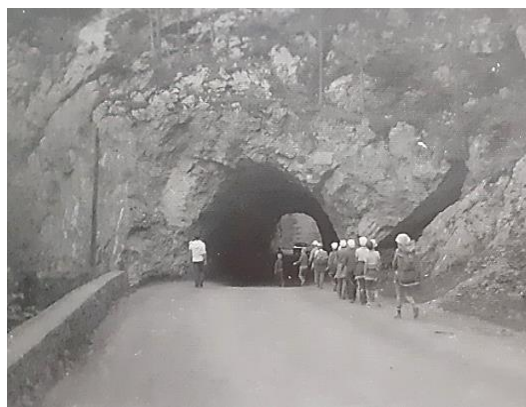

„La ieșirea din peșteră mâinile ne sunt negre de funinginea depusă de la făclii pe stalactite și stalagmite.”

Deoarece la intrarea în peșteră erau multe hârtii, cutii, sticle („*Parcus Turisticus*”-nume inventat de copii), micii expediționari au strâns totul, apoi s-au echipat și au intrat în peșteră: ușă metalică, bârne ce susțin un con de grohotișuri pentru a nu se revărsa în peșteră, stalactite macaroane ce fac să arate tavanul ca un arici, stalagmite și gururi – bazinașe cu marginile dantelate.

Chiar dacă Peștera Munticelu sau Ghiocelul (fiind descoperită în anii '70 de niște copii care culegeau ghiocci) este unicat în județul Neamț și una dintre cele mai bogat concreționate din țară, unii vizitatori nu s-au oprit din a tăia vârfurile unor stalactite sau au intrat cu făclii aprinse, tavanul fiind cu funingine.

Pentru întoarcerea în tabăra de la Lacul Roșu, copiii s-au împărțit în două grupuri: unul va pargurge drumul pe jos, iar celălalt va aștepta autobuzul în stația de la Cheile Biczazului, după ce au mers deja jumătate din traseu.

Trecerea prin tunelul de la Cheile Biczazului

„[...] autobuzul își face apariția de după o curbă. Ne înșiruim nerăbdători pe marginea șoselei făcând din mâini dar... ce-o fi asta? Șoferul ne privește din mers și trece ca fulgerul pe lângă noi. Nu ne vine să credem că trebuie s-o luăm pe jos până în tabără. Așa ne trebuie dacă ne-a fost lene să mergem cu ceilalți, care acum trebuie să fie departe. Nu ne rămâne decât să facem haz de necaz, râzând de așa farsă.

-Luați rucsacul și la drum, fraților, că nu-i vreme de zăbavă! Ordonă Daniela” (frag. din Jurnal, p. 24)

În zilele următoare, copiii au urcat pe Vârful Suhardului Mic, au coborât pe valea Cupașului, au vizitat școala primară care găzduia expediționari din Gheorgheni, au mers în jurul

„Din creasta Suhardului Mic admirăm panorama Lacului Roșu”

lacului unde, la barajul care oprea aluviunile să ajungă în el, au stat de vorbă cu doi scafandri-speologi, Povară Ion și Lascu Cristian, pe care dna Lungu Maria îi cunoștea de mulți ani și, chiar dacă timpul a devenit posomorât și a început ploaia, fiecare avea câte ceva de făcut: cumpărături, curățenie în corturi, pregătirea zarzavaturilor pentru supă sau ciorbă la prânz, adunarea lemnului pentru foc, completarea jurnalelor personale cu observațiile făcute pe teren.

Marți-seară, Monica, Dana, Daniela, Vica, Duțu (Alexandru Andrieș) și Eduard au mers împreună cu dna profesoară Georgeta Andrieș la

vizionarea unui film rusesc muzical cu Alla Pugaciova, dar au fost dezamăgiți pentru că sala a fost foarte aglomerată, ei au stat în picioare, aparatură de proiecție fiind vechi, imaginea era neclară și sonorul cu „hârâieli supărătoare”.

Miercuri, expediționarii din Călărași au părăsit Lacul Roșu iar *Loștrița* s-a îndreptat spre Cheile Bicăjelului. Obiectivul nu a fost atins din cauza lipsei de indicatoare, sătenii le-au dat indicații neclare, erau mai multe poteci care se intercalau și au fost nevoiți să treacă peste mai multe garduri ale unor fânețe.

Copiii s-au întors în tabără și au mers să se plimbe cu barca, apoi s-au refugiat în corturi din cauza ploii, nu înainte de a adânci șanțurile din jurul acestora pentru a nu fi inundate de apă. Ei au primit și un musafir, dl director al școlii, prof. Ilie Niță.

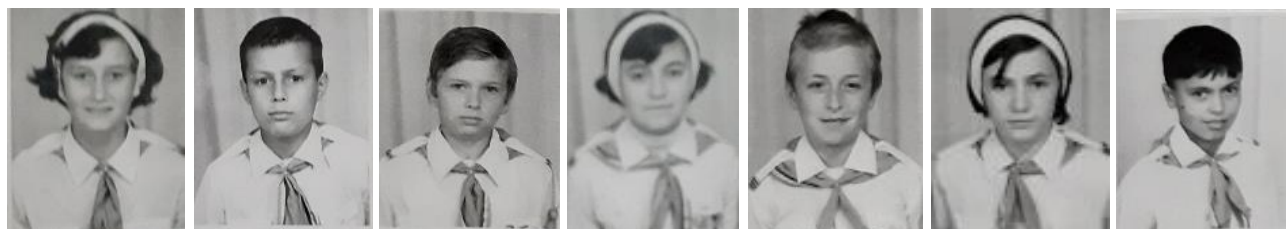
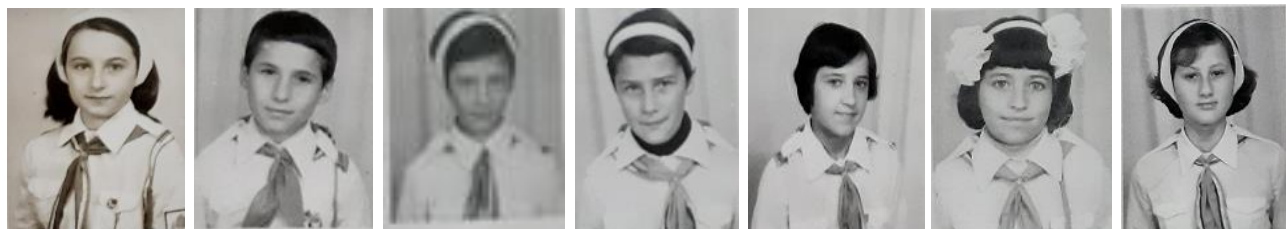
Seara, ei au fost invitați de expediționarii din Gheorgheni la școala primară unde au făcut un foc de tabără și au susținut un program artistic împreună.

Joi, 8 iulie, a plouat neîncetat, astfel că expediționarii au renunțat la ideea de a ajunge acasă urcând și coborând muntele Ceahlău, apoi Durău și Borca. Alimentele rămase au fost împărțite între membrii echipajului, corturile ude și sacii de dormit au fost încărcate în mașina domnului director, iar ei au pornit cu autobuzul din Lacul Roșu la Bicaz, apoi din Bicaz la Borca.

Chiar dacă expediția nu a durat mult, a fost destul de rodnică pentru micii expediționari.

Alte fotografii din *Jurnalul expediției*:

Expediționarii:

Gondor
DanaRuscanu
VasileTomulescu
RobertUngureanu
DanielaApostol
EduardSufletu
DanaPașnicu
AdrianJunghiu
MonicaAndrieș
AlexandruChiper
LilianaNiță-Tincă
PetronelaTăriță
MihaelaNiță
CarolinaRuscanu
VasilicaExerciții de înviorare în fiecare
dimineață.La granița dintre județele
Neamț și Harghita

Punte peste Cheile Șugăului

* * *

Popas înainte de urcarea pe
Rarău

Echipajul *Lostrița* a pornit în expediție în anul 1983 pe traseul: Muntele Rarău – Câmpulung Moldovenesc – Gura Humorului – Suceava.

Elevii care au făcut parte din această expediție: Țobârnac Elena (căpitan), Ciubotă Marta (secund), Popescu Cristina (cronicar), Ciucănel Anișoara (geograf), Nistor Gheorghe (geolog), Epure Elena (biolog), Ruscanu Sorin (istoric), Andrieș Alexandru (folclorist), Ciolan Ionica (etnograf), Budăi Angela (desenator), Apostol Emanuela (desenator), Mîndru Mihai (fotoreporter).

Obiectivul principal: Cunoașterea rezervațiilor naturale, a monumentelor istorice și de artă din Bucovina.

Durata: 6 – 12 iulie, 1983.

Miercuri, 6 iulie 1983, micii expediționari au pornit din Borca la ora 5,30 cu autobuzul spre Broșteni, apoi Barnar, Leșu-Ursului, Isipoaia, Crucea și Chiril – unde, pe marginea drumului, se aflau o grămadă de bidoane cu lapte ale sătenilor, bidoane ce urmau să fie golite, laptele fiind colectat de mașina-cisternă pentru a fi dus la fabrica de procesare a acestuia.

Geograful și etnograful grupului au început deja să colecteze informații despre zona în care se aflau: peisajul, vremea, activitatea oamenilor și bogăția ornamentelor ale casei din apropiere.

Au pornit-o spre cabana Rarău, borna kilometrică arătând – 8 km. De fapt, cabana nu mai exista, în locul ei fiind ridicat un hotel.

„Suntem un grup vesel, căutăm razele soarelui care încearcă să spargă ceața densă ce acoperă valea. În drum ne apare o bornă kilometrică: Cabana Rarău-8 km. De aici, șoseaua urcă și, părăsind ultimele case din Chiril șerpuește prin pădurea umbroasă de molid.

La intrarea în pădure, o nouă bornă kilometrică: Cabana Rarău-8 km.

-Cum, până aici am bătut pasul pe loc? strigă Sorin mirat. Ei, ce să-i faci, probabil cei care au instalat bornele au coborât pe partea cealaltă a muntelui și nu s-au mai întors să-și vadă opera!

Merg în spatele Angelicăi, mezina expediției, elevă în clasa a IV-a. Observ că, pe lângă rucsac, mai poartă în mână și o plasă, probabil cu mâncare. Pe plasă este desenată o hartă. Deșteaptă fata, Angelica – îmi zic – a desenat traseul pe pungă pentru a nu se rătăci! Mă apropiu mai mult și citesc: „Respectez la nature...ne me jetez pas n'importe où”. Iată un mod interesant de a trezi respectul oamenilor pentru natura aceasta care face totul pentru noi, iar noi prea puțin știm să o ocrotim.” (frag. din Jurnal, p. 5)

În sfârșit, după ce au parcurs 12 km, copiii au ajuns pe terasa cabanei moderne de pe Rarău unde s-au odihnit, au mâncat, apoi au urcat pe Pietrele Doamnei, au vizitat și observat împrejurimile: Piatra Șoimului, Giumalăul, șoseau care șerpuește spre Chiril și spre Câmpulung, releul de televiziune, poiana unde se află hotelul și au creat un frumos basm cu elementele naturale întâlnite aici.

Iată basmul:

„A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nu s-ar povesti...

În Țara de Sus, țară a codrilor de molid și râurilor repezi în care se zbenguiau păstrăvii, domnea Împăratul Giumalău. El avea o soție nespus de frumoasă și locuiau cu gingașa lor fiică,

Copertile Jurnalului, 1983

Echipajul Lostrita e la ...
înălțime (Pietrele Doamnei)

Bistrița, într-o cetate construită pe vârful unui munte. Pe atunci, vremurile erau tulburi și mulți dușmani călcau hotarele Țării de Sus, căutând să prade și săucidă.

Cetatea împăratului era bine apărată de pădurea deasă și versanții prăpăstioși ai muntelui. Pe drumul de intrare în cetate erau construite din loc în loc turnuri de pază de unde vegheau ostași viteji, căliți în luptă. Unul dintre aceste turnuri era în paza voinicului Rarău, flăcău chipeș, de prin partea locului, care și-a căpătat faimă de viteaz în luptele împotriva dușmanilor.

Prințesa Bistrița, fată zglobie, cu părul bălai și ochii de culoarea cerului, colinda deseori cărările din preajma cetății mângâind petalele florilor, ascultând cântecul păsărelor și șoapta izvoarelor.

Într-o zi frumoasă de vară, atrasă de zborul fluturilor multicolori, de parfumul pajiștilor, s-a depărtat cam mult de castel. Deodată, urechea ei prinse sunetul unei melodii neasemuit de frumoasă. Prințesa înaintă cu îndrăzneală și, într-o poieniță zări un tânăr stând pe un trunchi de copac și cântând din fluier.

-Cine ești, voinice, și cine te-a învățat să cânti atât de frumos?

-Rarău este numele meu și am învățat să cânt din freamătul codrilor și murmurul apelor, din clinchetul tălăngilor și foșnetul vântului.

Privindu-l, prințesa simți în inimă o emoție puternică. A stat și l-a ascultat cum cântă până când umbrele nopții au început să coboare peste pădure. De atunci, în fiecare după-amiază, Rarău venea să cânte în poienița tănuită, iar prințesa Bistrița sta fermecată și îl asculta.

De la un timp, Doamna, mama prințesei, a observat că fiica ei vine târziu la castel și a pus pe unul din oamenii de încredere să o urmărească. Aflând că se întâlnește pe ascuns cu Rarău, Doamna-mamă i-a interzis să mai părăsească curtea cetății.

Într-o zi, stând tristă la fereastră, prințesa zări o pasăre care se rotea ușor în jurul cetății. Era un șoim care se apropia de gratiile ferestrei și începu a vorbi în grai omenesc:

-Vin din partea lui Rarău care dorește nespuse de mult să te vadă, de aceea te roagă să mergi la stânca albă care se înalță la marginea cetății. De acolo se zărește turnul de pază.

Prințesa se repezi la stânca albă și privi spre turnul păzit de Rarău, dar distanța era prea mare și nu putea să-l zărească. Atunci, ea desprinse eșarfa albă care îi înconjura gâtul, o prinse în ciocul șoimului și îl rugă să o ducă chipeșului oștean.

Rarău primi eșarfa ca pe un dar de preț și o prinse în vârful sulitei, astfel că prințesa să își dea seama unde este flăcăul, chiar dacă nu îi distingea chipul.

De atunci, în fiecare zi, venea pe stânca numită de ea Stânca Șoimului pentru a privi spre turnul lui Rarău.

Iată însă, că liniștea acelor locuri fu într-o zi tulburată de apariția unui zmeu, care alerga dintr-un loc în altul punându-și în gând să devină stăpânitorul lumii. Fetele erau răpite iar bărbații erau luați, rând pe rând, și transformați în sclavi.

Fiorosul zmeu se abătu spre cetatea de pe munte și zări pe frumoasa Bistrița stând visătoare pe Stânca Șoimului. O răpi și o duse departe, în nord, în Țara Rodnei. Mama prințesei auzind una ca asta a împietrit de durere transformându-se într-o stâncă uriașă, albă.

Prințesa Bistrița, închisă de zmeu într-un turn, plângea zi și noapte. Lacrimile sale se transformaseră într-un râu limpede care se îndreaptă spre sălașul lui Rarău arătându-i astfel calea ce o avea de urmat pentru a ajunge la prințesă.

Voinicul porni imediat la drum, în susul râului, până ce ajunse la castelul zmeului. Într-o bătălie cruntă, care a durat trei zile și trei nopți, zmeul fu doborât și transformat într-o grămadă de cenușă pe care vântul a împrăștiat-o repede în cele patru zări.

Rarău aduse prințesa la castelul din munți, dar aici, văzându-și mama împietrită, se transformă și ea într-o stâncă mai mică. Împăratul, de durere, părăsi cetatea și plecă în altă parte, pe un alt munte unde își dură un alt sălaș.

Rarău rămase să păzească stâncile și cetatea care cu timpul s-a ruinat, s-a prăbușit, îmbrăcând în sfărâmături stâncile. Oamenii au denumit aceste stânci – „Pietrele Doamnei” - de la mama prințesei, Doamna Împăratului Giupalău.” (frag. din Jurnal, pp.11-17)

Noaptea și-au petrecut-o în hotel, iar a doua zi au pornit spre Câmpulung Moldovenesc, pe jos, urmărind toate scurtăturile, potecile pentru a scurta din drum. Ajunși în gară, au luat un autobuz spre centrul orașului și merg la internatul Liceului „Dragoș Vodă” unde se instalează. Elevii de serviciu, Gigel și Ileana, rămân să pregătească masa, iar restul expediționarilor pornesc să cunoască orașul: statuia lui Dragoș Vodă, Casa de cultură, Casa pionierilor, hotelul „Zimbrul”, parcul amenajat de-a lungul râului Moldova.

Vineri, 8 iulie 1983, expediționarii au vizitat comuna Pojorâta străjuită de Muntele Muncelu și aflată în apropierea rezervației naturale „Adam și Eva”, ținta călătoriei. Cei doi munți, Adam (1047 m) și Eva (1004 m) reprezintă rezervație geologică datorită rocilor din care sunt alcătuiți-dolomite. În localitate, copiii merg la o familie unde găsesc costume populare bucovinene pe care le fotografiază, covoare lucrate în alb și negru cu motive geometrice, iar de la o altă săteancă, Elena Raia, au aflat date despre istoria acestor locuri.

„Cântecul Bucovinei”

Poezie culeasă de la Elena Raia, Pojorâta

„Bucovină, Bucovină

Vin la mama, dragă, vină!

Să te strâng la piept.

Căci de-un veac și jumătate,

Din neagra străinătate

Eu cu drag te aștept.

Crunți călăi te-au strâns în lanțuri

Și te-au ferecat în zbanțuri

Dară, tu, dragă copilă

De Moldova ta iubită

Expediționarii împreună cu
Elena Raia
(în mijloc)

*Nu te-ai depărtat.
 Vin la mama, dragă aleasă
 Să te fac mândră mireasă
 C-un fecior de crai.
 Este – Ardealul, crai de munte
 Aprig în războaie crunte.
 Când veți sta la cununie,
 Către maica Românie
 Eu de dor, de bucurie
 Am să râd, să plâng.” (frag. din Jurnal, p. 35)*

După-amiază, grupul de expediționari au vizitat „Muzeul artei lemnului” din Câmpulung Moldovenesc unde au văzut un trunchi ce avea o vârstă de 650 ani, diferite obiecte din lemn grupate în funcție de ocupațiile locuitorilor, interesante fiind opincile și gențile din coajă de tei și mesteacăn, dar și personajele din basmele românești sculptate la înălțimea copiilor – Gerilă, Ochilă, Tândală sau căsuța din bârne de lemn din sec. al XVII-lea.

Următorul popas a fost la familia prof. Ioan Țugui unde au vizitat colecția de linguri din lemn, colecție ce este trecută în toate ghidurile turistice din lume și care e formată din 5400 linguri de diferite forme și mărimi, din peste 100 esențe de lemn. Unele erau pictate, gravate, sculptate, altele au aparținut unor personalități - Mihail Kogălniceanu, Mihail Sadoveanu sau au fost aduse de pe alte meleaguri: Insulele Majorca, New York, Coasta de Fildeș etc.

În zilele următoare, expediționarii au vizitat Gura Humorului, Muzeul de etnografie din localitate, Mănăstirea Voroneț, Ariniș, rezervația Piatra Pinului, Ilișești- unde rămân pentru o noapte la căsuțele de acolo, Stupca și Casa memorială a lui Ciprian Porumbescu.

La plecarea din Voroneț, membrii echipajului au recompus cântecul expediției, melodia fiind preluată de la cântecul „O, Charlie Chaplin” (muzica, Victor Socaciu; versuri, Adrian Păunescu).

Cântecul expediției Lostrița

„1. Refren:

În expediție

Hai cu noi acum

Luați-vă rucsacul

Să pornim la drum.

2. Lostrița-i al nostru nume

Veșnic cercetăm

Cutezanța, veselia

În suflet purtăm.

3. Uite colo căpitanul

Cum ne mai ordonă

Cu bagajul greu în spate

Cântărind o tonă!

5. Cronicarul scrie-ntruna

Papă tot caietul.

Rupe foaie după foaie

O chinuie talentul

6. Desenatorul se-narmează

Cu culori - o mie

Pune verde și albastru

Alta nu mai știe.

7. Bioloaga e grăbită

Ce să mai aștepte?

Pune flori în insectar

Și-n ierbar, insecte.”

Mănăstirea Voroneț

4. *Lângă el este secundul* (frag. din *Jurnal*, p. 53)

Care îl urmează

Gâfăie, face ca trenul

Mai că deraiază.

Ultimul obiectiv al expediției a fost orașul Suceava unde au ajuns luni, 11 iulie 1983 și au stat până a doua zi (cazați la un internat aflat în curățenie), când au pornit spre drumul de întoarcere acasă la Borca. Aici au vizitat și consemnat numeroase date în *Jurnalul* lor despre: Cetatea Sucevei, statuia lui Ștefan cel Mare, orașul, muzeele de istorie și de științe ale naturii,

Casa pionierilor și a șoimilor patriei, Casa de cultură.

Coperta broșurii de prezentare a colecției de linguri.

Parcul de distracție Ariniș din Gura Humorului.

La Ilișești – oaspeți pentru o zi.

La ieșirea de pe potecă (dinspre Ilișești) pe drumul spre Stupca.

-va urma-

BIBLIOGRAFIE:

JURNALELE Expediției Lostrîța, 1982-1983 – Manuscrise aflate la Biblioteca Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca, jud. Neamț

RELIGIE

Botezul Domnului

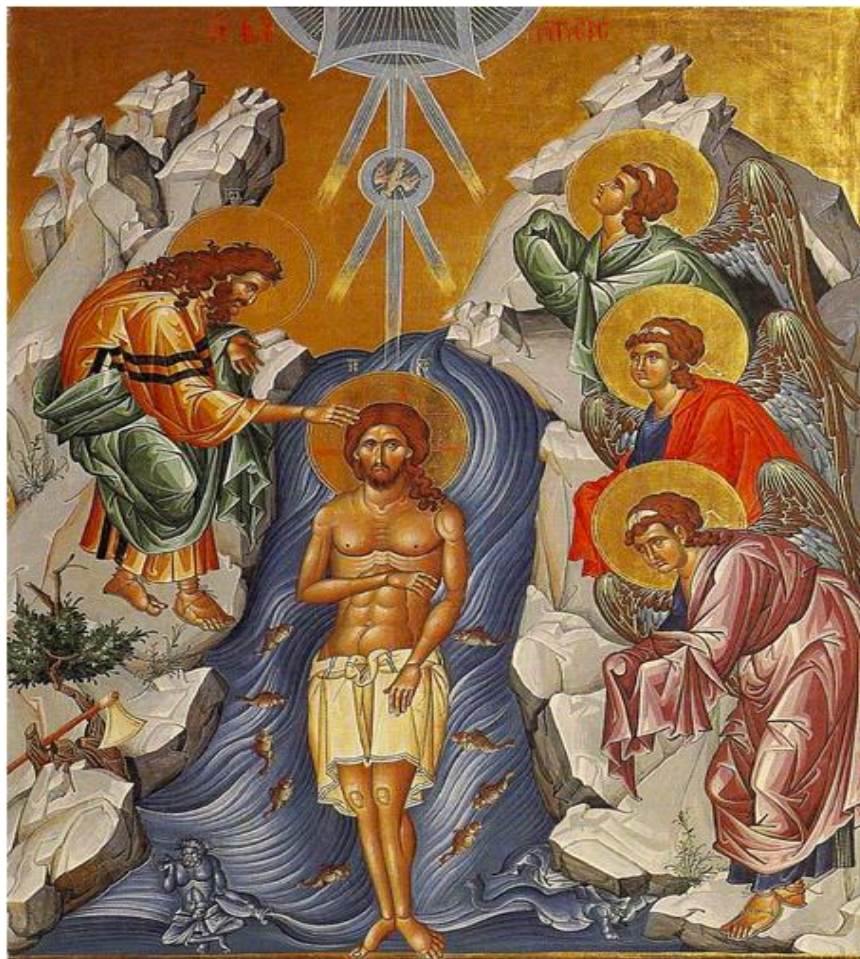

Fig.1. <https://www.crestinortodox.ro/sarbatore/botezul-domnului-boboteaza-botezul-domnului-iconografie-154019.html>

Conform calendarului creștin ortodox, una dintre sărbătorile cele mai semnificative este Botezul Domnului, cunoscută și sub denumirea de Bobotează sau Epifania și este sărbătorită în ziua de 6 ianuarie a fiecărui an. Această sărbătoare marchează momentul în care Iisus Hristos a fost botezat de către Ioan Botezătorul în râul Iordan și este considerată una dintre cele mai importante sărbători, atât din punct de vedere religios, cât și din perspectiva simbolismului său profund.

Botezul Domnului este consemnat în Sfânta Scriptură, în Evanghelia după Matei (dar și la Marcu 1, 9-11) unde se prezintă venirea lui Iisus la râul Iordan pentru a fi botezat de către Ioan Botezătorul, acesta din urmă se opune inițial, simțindu-se nedemn să-l boteze pe Fiul lui Dumnezeu, însă Iisus îi răspunde: „Lasă acum, că așa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea”. După botezul în apă, cerurile se deschid, iar Duhul Sfânt coboară ca un porumbel și

se aude o voce din ceruri care spune: „Acesta este Fiul Meu iubit întru Care am binevoit” (Matei 3, 13-17).

Din această cauză, momentul botezului reprezintă o manifestare a Sfintei Treimi în viața lui Iisus prin deschiderea cerurilor și pogorârea Duhului Sfânt sub formă unui porumbel, iar vocea lui Dumnezeu Tatăl s-a auzit din ceruri, fiind un moment în care întreaga Sfânta Treime a fost prezentă. Acest eveniment subliniază importanța botezului ca sacrament central al creștinismului și relevă unitatea și comuniunea dintre Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Semnificația acestui botez este una foarte profundă și bogată în simbolismul religios deoarece, reprezintă puterea și purificarea apei, fiind considerată un simbol al vieții și al curățării spirituale, iar creștinii se unesc cu moartea și învierea lui Iisus Hristos prin comuniune cu Dumnezeu și Biserica Sa. O altă semnificație este aceea că, Iisus își începe misiunea lui publică de predare și vindecare, vestind Împărăția lui Dumnezeu și chemând pe oameni să se pocăiască și să creadă în Evanghelie și manifestarea Sa ca Mesia și Fiul lui Dumnezeu, ce marchează începutul unei noi etape în istoria mântuirii umanității și care devine „Agnus Dei”, Mielul lui Dumnezeu care înlătură păcatele lumii. O altă reprezentare este aceea că se oferă pe sine ca un exemplu de smerenie și ascultare, desi nu avea nevoie de botez pentru iertarea păcatelor (că nu avea păcate), doar că a ales să se supună vocii Tatălui și să fie botezat de către Ioan Botezătorul. Această demonstrație de smerenie și ascultare este un model de urmat pentru credincioși în toată viața lor spirituală, încurajându-i să își pună încrederea în Dumnezeu și să urmeze calea cea dreaptă.

În tradiția creștină, Botezul Domnului este asociat și cu aruncarea crucii în apă pentru a fi recuperată de către credincioși, fiind un obicei simbolic ce își are originea în credința că cel care recuperează crucea va fi binecuvântat cu sănătate și noroc în noul an. În felul acesta, nu este doar o sărbătoare liturgică, devine și un eveniment cultural și tradițional pentru comunitate.

Această sărbătoare reprezintă un moment de reînnoire spirituală oferind oportunitatea de a reflecta asupra propriei vieți și de a își lua un angajament pentru o viață creștină mai profundă și mai autentică prin reafirmarea credinței în Hristos.

Fiind o sărbătoare atât de importantă pentru creștini, trebuie să ne menținem și să aprofundăm aceste învățături esențiale ale credinței, cum este smerenia, ascultarea, curăția spirituală și reînnoirea spirituală. De aceea, suntem încurajați să reflectăm constant asupra misterelor credinței și să ne îndreptăm viețile spre Dumnezeu și spre aproapele nostru.

Radu Emil Constantin

Cine este Sfântul Valeriu Gafencu?

Pe 18 februarie 2024 se împlinesc 71 de ani de la adormirea în Domnul a tânărului Valeriu Gafencu, unul dintre studenții care au luminat și sfințit închisorile comuniste, cu viața lor. Sâmbătă, 17 februarie 2024, a avut loc în Parohia „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Târgu Ocna, tradiționala pomenire a mărturisitorilor care au suferit între anii 1947-1965 în așa numitul Spital 7 Penitenciar.

Valeriu Gafencu s-a născut la 24 ianuarie 1921 în localitatea Sângerei, județul Bălți din Basarabia. A urmat școala primară la Sângerei, iar cursurile secundare la Liceul „Ion Creangă” din Bălți, între anii 1932-1940. Absolvind liceul în vara anului 1940, la doar câteva zile după bacalaureat, a intervenit uraganul ocupației sovietice. Valeriu a reușit cu greu să treacă Prutul, a ajuns la Iași, lăsându-și părinții și surorile sub ocupație. Valeriu Gafencu devine student al Facultății de Drept a Universității din Iași în anul 1940. În anul 1941 pe când era student în anul al II-lea de facultate a fost condamnat pe motive politice la 25 ani muncă silnică, la vârsta de doar 20 de ani

Reputatul profesor de Drept Civil Constantin Angelescu l-a apărat la proces pe Gafencu, declarând: „Este unul dintre cei mai buni studenți pe care i-am avut de-a lungul întregii mele cariere diactice”;. Pledoarie inutilă, fiindcă dictatura antonesciană nu a văzut cu ochi buni activismul naționalist-creștin al tânărului Gafencu, care voia ca tot mai multi elevi și studenți să se înscrie în Frățiile de Cruce, pentru a se pregăti pentru lupta împotriva comunismului bolșevic ce amenința atunci România.

Din anul 1941 până în anul 1949 Valeriu s-a nevoit în cele mai grele închisori din țară, la Aiud și Pitești, urmând ca în decembrie 1949, fiind bolnav de TBC și nu numai (din cauza torturilor și regimului insuportabil din temnițele comuniste) a fost transferat în penitenciarul-sanatoriu Târgu Ocna, unde în ziua de 18 februarie 1952, sufletul său a plecat către Cer. La morga unde a fost depus, spre a fi dus într-o groapă comună, au venit și s-au închinat, pe rând, toți deținuții,

iar călăul Petre Orban a plecat din închisoarea pentru întreaga zi, pentru a-i lăsa să-și ia rămas bun de la Valeriu. Valeriu Gafencu a fost omul jertfei totale. Și-a sacrificat, pentru Hristos și neam: tinerețea, profesia, familia, libertatea și viața. Care dintre noi ar putea numai să se gândească la așa ceva?

De asemenea timpul în care Sf Valeriu a stat în închisoare a fost presărat de cuvinte și poezii care tâlcuiesc transformarea suferinței în bucurie. Această poezie îmi amintește de o persoană specială care mi-a povestit despre Sf. Valeriu și viața minunată pe care acesta a avut-o.

Frate dragă – Valeriu Gafencu

Frate drag, din grădina
Îți trimit în dar un crin
Să-ți mângâie lin privirea
Cu vesmantul lui virgin.

Floare dragă, floare albă,
Cât de mult aş vrea şi eu,
Îmbrăcat în haina albă
Să mă duc la Dumnezeu.

Răsad acolo, sus,
În grădina minunată,
Să-mi simt viaţa îmbălsămată,
Cu iubirea lui Iisus.

Plâng înăbuşit în noapte
Şi suspin cu glasul stins,
Dă-mi vesmantul alb de Nuntă.
Cu crini minunaţi încins.

Să fii refugiat din Basarabia şi despărţit de familie, să fii condamnat la 25 ani închisoare pentru nimic, la vârsta de 20 ani, să-ţi vezi sfârşitul vieţii pământeşti că se apropie după 11 ani de temniţă şi să poţi afirma că eşti un om fericit, pentru cei mai mulţi dintre noi pare cu neputinţă. Aceasta se poate prin credinţă. Prin credinţă, suferinţa se transformă în bucurie. Viaţa lui Valeriu Gafencu ne arată aceasta. Revelaţia fericirii trăită de Valeriu în infernul închisorilor, este o lecţie din care noi, care trăim în libertate, să învăţăm că nu mai avem dreptul să ne plângem de nimic când fericirea este la îndemâna oricui, dar așa suntem noi- tot mai

nemulţumiţi, mai grăbiţi, mai răi...

Ce aproape de noi este fericirea! Noi, cei ce trăim în libertate nu o vedem. Sf. Valeriu ne îndeamnă: „căutaţi fericirea în sufletele voastre. Nu o căutaţi în afara voastră. Să nu aşteptaţi fericirea să vină din altă parte, decât dinlăuntrul vostru, din sufletul vostru, unde sălăşluieşte Hristos. Dacă veţi aştepta fericirea din afara voastră, veţi trăi decepţii peste decepţii şi niciodată nu o veţi atinge”.

Sf Valeriu nu era îngrijorat de soarta celor dragi pentru că îi ştia

curați la suflet și cu dragoste pentru toată lumea știind că Dragostea te desăvârșește iar curăția este mult aducătoare de pace. Oare ce ar fi dacă am fi și noi la fel? Dacă ne-ar păsa mai mult de cei din jur și mai ales de suferința celui de lângă noi. Oare nu ne-am despovăra de atâtea griji prin simpla mângâiere pe care o putem aduce celui aflat în suferință? Prin puțină dragoste și renunțarea la orgoliu, lumea ar fi mult mai frumoasă. Ar trebui să privim în jur cu ochii - „deschiși”, și să prețuim cu adevărat fiecare clipă a vieții.

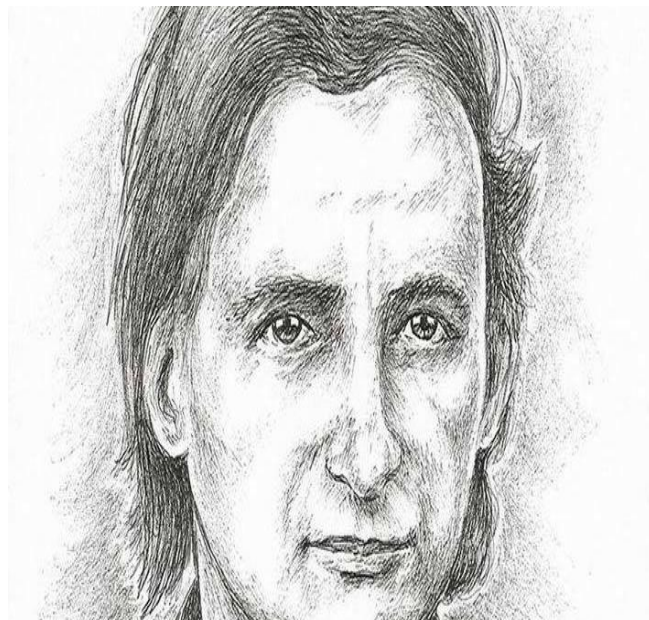
Georgiana Hopic, Clasa a XI-a A

COMEMORARE

GRIGORE VIERU

Născut pe 14 februarie 1935, trecut în veșnicie pe 18 ianuarie 2009, GRIGORE VIERU e un adevărat model.

A fost un îndrăgostit de tot ceea ce e frumos. Și-a exprimat dragostea în mod special prin poeziile sale, fiind considerat cel mai mare poet român basarabean. Posesor al unui talent și har Dumnezeuiesc, Vieru a scris versuri care prezentau dragostea mamei, familia, copiii, credința, cultura, natura, plaiul natal, limba română, neamul românesc de pretutindeni și țara românească de pe ambele maluri ale Prutului, umanitatea și viața. A fost un luptător și pentru idealurile naționale, pentru reunirea Basarabiei cu România, fiind unul

dintre principalii susținători ai Mișcării de Renaștere și Eliberare Națională din Moldova anilor '80. A înfruntat cu tenacitate suferințe și pericole pentru idealurile și iubirile lui. Grigore Vieru a fost alături de românii din stânga Prutului, luptând pentru oficializarea limbii române în Basarabia și pentru reunirea ei cu Patria-mamă. Amintirea zilei de naștere și a personalității lui Grigore Vieru ar constitui un model de normalitate. Marele român și-a dedicat scrierile în primul rând copiilor, aceștia fiind darul cel mai de preț al familiei. El a scris literatură pentru copii deoarece, însuși poetul spunea că: dacă copilul începe de mic să fie român el va fi mare român când va crește, iar în felul acesta suma de valori a copiilor va deveni o națiune mare, pentru că sufletul copilului este curat (tare frumos, așa-i?). Visul său era de a ne uni prin cuvânt, prin bunătate și iubire de aproape.

De asemenea tot poetul spunea: „Două lucruri în astă lume au fost zidite până la capăt: Biblia și Limba Română”.

Putem sărbători dragostea prețuind și valorile noastre naționale autohtone! Pe 14 februarie amintește-ți de Grigore Vieru recitându-i iubitei/iubitului o poezie de Grigore Vieru.

Georgiana Hopic, Clasa a XI-a A

EVENTIMENT

Crăciunul copilăriei și al acestor ani!

Anii trec – oricum!

Aveam câțiva anișori, atunci când am început să percep realitatea din juru-mi.

La cei 5 ... 6 anișori, „s-a semnat” începutul amintirilor ce mi-au făcut viața frumoasă, amintiri ce mi-au fost matricea emoțională pentru bucuria aniversării, în fiecare an, a nașterii lui Isus Hristos, fiul lui Dumnezeu și al Maicii Domnului, dar și „Fiul” Sfintei Treimi, alături de Creator și Sfântul Duh, Domnul de viață Făcătorul.

Puneam, fără să vreau, în memorie, primul brăduț, pe care un Moș, care se numea Crăciun, l-a lăsat în dormitorul copiilor. Brăduțul mă copleșea prin mărime, dar, mai ales, prin decorațiile ireal de frumoase – coșulețe confecționate din hârtie de culoare albă și ornate cu figurine de staniol de diferite culori. Mai târziu, am aflat că opera aparținea fetelor vecinei bunicii, care erau puternic influențate de bunica.

Bunica ținea la mine ca la un „boț de aur”. Se spunea că aveam o frumusețe aparte. Bunica era foarte mândră de mine – atunci n-o înțelegeam. Astăzi, o divinizez pentru „firescul” la care dădea curs, pentru „firescul” creat de Bunul Dumnezeu. Fetele vecinei bunicii erau frumoase, imprimând frumusețea trupurilor și sufletelor lor pe coșulețele ce-aveau să-mi marcheze amintirile din preajma sărbătorii sfinte, de-a lungul timpului.

Moș Crăciun era ajutat de tatăl meu, un om influent în zonă, prin apelarea la oamenii locului care știau să mânăiască toporul, dar și să ia în piept muntele cu toate configurațiile lui.

Nu am în memorie ce s-a întâmplat concret, dar ceva nu a funcționat într-un an, în preajma Crăciunului, Moș Crăciun nefiind înzestrat cu brăduțul alb. Îmi amintesc, parcă a fost ieri, că în acel an, Moș Crăciun a venit cu cadourile într-o coșarcă (un coș cu înălțimea circa 250 de mm – și diametrul mare de 700 de mm), dimineața, până la lumina zilei. Mai târziu, după ce am început să fiu educat de regimul Partidul Muncitoresc Român și apoi, Partidul Comunist Român (aceeași Mărie cu altă pălărie!) –, după ce s-au adunat câteva clase la școală, după ce ne-a explicat tovarășul director de școală de ce trebuie să dăinuie Puterea Sovietelor, Uniunea Sovietică,

Ciprian Ruscanu, clasa a XI-a C

prietenia româno-rusă, de ce trebuie limba rusă (am capacitatea de a purta o conversație în limba rusă), mi s-a explicat că, de fapt, Moș Crăciun, despre care vorbeau mama și bunica, este Moș Gerilă, care se trage și el din „Ded Moroz” al Uniunii Sovietice, tradus în limba română prin „Bunicul Gheață”. Așa am tras concluzia că acel care mi-a adus coșarca cu cadouri nu era Moș Crăciun, ci era Moș Gerilă. Moș Crăciun este cel care oferea darurile însoțite de bradul împodobit.

Băiețelul care la trezire, în ziua de Crăciun, vedea minunăția de brad alb, împodobit și cu cadouri sub el, a crescut, a citit, a început să afle dimensiunile reale ale vieții, dimensiuni ce nu mai aveau doar nuanțe roz. Acel băiețel „s-a aruncat” în înălțime și-a început să-și pună întrebări profunde, întrebări pe care alți copii, dar și oameni „mari”, nu și le puneau.

În ajunul Crăciunului mă număram printre copiii care mergeau înaintea preotului care umbla cu „Ajunul”, în așa fel ca gospodinele, care nu-și mai vedeau capul de treburi, să fie anunțate în prealabil de sosirea preotului – să nu se facă de rușine, surprinse cu treburile. Important era ca între două case să strigăm toți copiii, „în cor”, „chiraleisa” (cuvânt ce provine din rugăciunea grecească Kirie eleison, în limba română însemnând „Doamne miluiește”, dar și „Domnul este binecuvântat”). Purtam o trăistuță în care depozitam ce primeam de la gospodine – fructe, prăjituri, plăcinte, colăcei etc. Îmi amintesc cu emoție, că bunica oferea la copii o specialitate de pâine sub formă de păsărele (se asemănau cu vrăbiile, păsări perene).

Bucuria Crăciunului era anunțată și de obiceiul strămoșesc al colindelor. De la 5-6 ani până în clasa a XI-a eram nelipsit dintre alaiurile de colindători. Umblam în echipă cu Mitică, colegul de clasă din școala primară și colegul de liceu, el urmând secția de umanistică, iar eu pe cea de realitică – acum, sufletul lui, probabil, locuiește pe altă planetă. Cântam colinde diferite, eu colindând în fiecare an „Am plecat să colindăm Domn, Domn, să-nălțăm Când boierii nu-s acasă Domn, Domn, să-nălțăm ...”. După ce-am început să fiu critic cu realitatea din jurul meu și nu numai, până în ziua de azi, m-am întreat și mă întreb de ce-am plecat să colindăm dacă boierii

nu-s acasă? Doar așa, ca să rimeze „colindăm! Cu „înălțăm”? Colindam în trei sate, Lunca, Frasin și Mădei, prin nămeți, timp în care auzeam fel de fel de colinde. Așa am aflat că Sfânta Maria l-a născut pe Mesia într-o iesle, lângă boi, după ce un localnic în vârstă, numit Moș Crăciun, a refuzat s-o primească în casă pentru a naște. Nu pot să nu mi amintesc colindul la casa parohială din satul Mădei. După ce-am colindat, a ieșit o femeie pe cerdacul casei și ne-a dat câte un leu – ținea în mâna stângă un teanc gros de bancnote. După ce-am primit leul, am sesizat că în spatele meu se făcuse o coadă de vreo zece copii care se perindau prin fața respectivei femei și primeau și ei câte un leu, dar fără să fi colindat.

Petru-Eduard Ruscanu, clasa a II-a

Și-n ziua de astăzi mă întreb „cine este Moș Crăciun?” Răspunsul este că există o sumedenie de persoane ce răspund la această întrebare. Realitatea nu se cunoaște. Mie îmi place să cred că Moș Crăciun este moșul în vârstă la care a apelat Sfânta Maria, rugându-l s-o primească în casă, cu scopul de a-l naște pe Mesia. Acel moș – Moș Crăciun – a avut remușcări, din două motive, primul, din cauză că a trimis-o pe Sfânta Maria să nască în „ieslea” boilor și-al doilea, din cauza nenorocirii ce s-a abătut asupra orașului Bethlehem, prin uciderea celor 14.000 de prunci, prunci de la 2-3 ani în jos. Acel moș Crăciun, hain, apreciez, și-a schimbat filosofia de viață, hotărând ca în fiecare an, în jurul datei de aniversare a nașterii lui Isus Hristos, să facă bucurii copiilor din lumea întreagă creștină. Îmi place să cred că oamenii de bine i-au continuat exemplul până astăzi, îl continua astăzi și-l vor continua și în viitor, în vecii vecilor.

În timpul copilăriei mele, în preajma sărbătorii de Crăciun, era frig, fiind cunoscut „celebrul” ger al Crăciunului – ger de crăpau pietrele, de-ți venea nici câinele să nu-l dai afară din casă.

Copil fiind, auzeam din colindele altor copii: „Boii ... la Ea priveau Și suflând, o încălzeau ...”. Copil fiind, nu realizam unde este amplasat orașul Bethlehem, la nivel de paralelă față de România. Este evident că astăzi cunosc bine subiectul acesta, dar, totuși, în jurul datei de 25 decembrie este frig și la Bethlehem, nu este indicat ca o femeie să nască afară, într-o iesle, în plină iarnă. În biblie, este scris că în ziua în care s-a născut Iisus Hristos, împăratul Augustus a poruncit oamenilor să vină la recensământ cu scopul de a se înregistra la autorități. Din cauză că recensământul se organiza doar în orașele mari, Iosif și Maria erau pe drum, spre centrul de recensământ, în momentul în care s-a născut Isus Hristos. Este știut că recensămintele nu au loc în timpul iernii, mai ales în miezul acesteia, din cauza dificultăților multiple (în nordul Italiei de astăzi erau ierni veritabile). Prin urmare, recensămintele se organizau, în timpul verii. În plus, în Noul Testament, este prezentat momentul apariției Stelei din Bethlehem, Stea ce-a călăuzit pe cei trei magi. Astronomii au afirmat că Steaua a apărut la data de 17 iunie și a reprezentat conjuncția planetelor Jupiter și Venus. Iată două motive, plauzibile, ce indică nașterea Mesiei în timpul verii, atunci când în Bethlehem nopțile erau tropicale, Isus Hristos născându-se noaptea, pe la cântători (cântătorii reprezintă perioada din noapte, în care cântă cocoșii). Așa îmi explic de ce copilul nou născut, Iisus Hristos, nu a avut de suferit din cauza frigului. Istoricii spun că oamenii sărbătoresc Crăciunul la finalul lunii decembrie, grație continuării unei vechi tradiții romane – romanii îi celebrau pe vechii zei în ziua de Saturnalia, în perioada 17-23 decembrie; ziua de 25 decembrie era data nașterii Soarelui, perioada în care ziua începea să crească iar noaptea începea să se micșoreze. Precizez că în timpul iernii, activitățile din domeniul agriculturii erau restrânse, iar vara erau sub aspectul intensității și multitudinii de activități, motive în plus de justificare a sărbătoririi în timpul iernii.

Evenimentul sărbătoririi nașterii lui Iisus Hristos prin aducerea de cadouri la copii era „administrat” de mama care-mi preciza, atunci când făceam câte o poznă, și făceam, Slavă Domnului, că Moș Crăciun mă supraveghează și-mi consemnează toate poznele într-un caiet, urmând ca la finalul anului să vadă dacă să-mi facă o vizită sau nu. Seara, după ce ne strângeam la toarta ceaunului, aveam de grijă să trag draperia pe un geam, draperie ce există și astăzi.

Mama mi-a precizat că Moș Crăciun avea casa în pădure, în pădurea în dreptul casei noastre – pădurea în zona reperului codificat cu E25°45', urmează (satul natal, Lunca, în imagine, în jurul reperului codificat cu N47°12' 54''), pădurea ce este amplasată înspre fereastra dormitorului, partea de lângă uliță. Acesta este motivul pentru care, seara, prima mea grijă era să pun draperia pe fereastra dinspre pădurea de unde Moș Crăciun supraveghea și seara, cu scopul ca acesta să nu vadă drăcoveniile pe care le făceam, drăcovenii ce-o băgau pe mama în toți speriații. Însă, mama îmi preciza destul de des că prin spațiul ce rămânea liber deasupra draperiei Moș Crăciun mă vedea și lua măsurile ce se impuneau în privința cadourilor.

După ce-am devenit responsabil pe forța mea fizică, până pe la vârsta de 40 de ani, îl ajutam pe Moș Crăciun, aducând câte un brăduț alb, în fiecare an – de fapt, ditamai bradul alb, înalt de circa 2 metri – din pădurea vis-à-vis de pădurea consemnată cu reperul E25°45', peste râul Bistrița. Parcă acum văd, cum în fiecare an, iarna, mă întâlneam în pădure cu o cireadă de căprioare și țapi, care mă priveau cu multe semne de întrebare. Pădurea de-atunci există și astăzi – o privesc admirativ de pe terasa casei de la munte. Cât privește pădurea în care-și avea casa Moș Crăciun și de unde mă supraveghea în toți anii copilăriei, din punctul meu de vedere este o pădure virgină – nu am avut niciodată curajul să intru în ea, rămânând pentru mine ceva sfânt.

Întâlnirea cu Moș Crăciun, în ziua de Crăciun, dimineața, înainte de a se face ziuă, era un miracol, eu fiind emoționat până la lacrimi. Însă, într-un an, am sesizat că pielea lui Moș Crăciun era prea fină – aveam să descopăr că Moș Crăciun era mama.

Pentru mine, Moș Crăciun, și-n ziua de astăzi, este mama.

Ea, mama, a existat la prima mea întâlnire cu lumina, fiind și cea care a admirat și-mi admiră realizările sorocite de ursitoare.

Casa de la munte, în care locuiește și mama, este o sărbătoare scumpă iar din livingul în care se află masa festivă și bradul scump cu cadourile sub el, nu lipsește draperia, care, la insistențele mele stă atârnată într-o gaică, pentru ca bunul Moș Crăciun să vadă cum ne bucurăm, toți ai familiei, de nașterea Mesiei pe planeta Pământ!

Prima întâlnire cu lumina

Ziua de naștere
mi-a fost sorocită
într-o miercuri de post,
la o oră când dimineața
a fost mai aproape de mine
și pentru ca patima mea
să fie răcorită
de cântecele păsărilor sedentare.
Înconjurat de lemne desfrunzite,
dar cu sevă,
ursitoarele nu mi-au hărăzit

sărbători orfice,
dar mi-au hărăzit
bronzuri târzii
și busola limanului,
m-au făcut să înțeleg
strunele mute ale ninsorii
și mi-au uns trupul dezbrăcat
cu mirul care să mă apere,
fără istov, de spuza flagelurilor.
Ursitoarele s-au bâlbâit
la împărțirea norocului –
au simțit privirea ascuțită
a mamei
și mi-au dat frica de vânt,
râvnirea la întâietate,
taina metalului fierbinte
și mi-au pus câte un ornic
în fiecare odaie ce să sune
înaintea dangătelor
din evenimentele vieții.

Prof. dr. ing., Vasile Cojocaru-Filipiuc

Târgul de Crăciun

Târgurile de Crăciun sunt evenimente mult așteptate, care aduc bucurie și spiritul sărbătorilor în inimile oamenilor. Aceste târguri sunt organizate cu multă muncă și pasiune de oameni minunați, ele oferă o varietate de activități pentru toate vârstele și este o metodă foarte plăcută de ați petrece timpul.

Aici vei găsi o varietate de produse tradiționale, de ornamente și decorațiuni de Crăciun, până la mâncare, băuturi specifice sezonului și haine cu tematica de iarnă. Unul dintre cele mai populare târguri din România este cel din Sibiu. Atmosfera în aceste locuri este de-a dreptul fermecătoare, cu lumini strălucitoare, colinde, miros de

scorțișoară și de vin fiert în aer.

Avem și noi *Târgul Bucuriilor de Crăciun* din Mădeii, Borca, organizat de firma *EUROARLL SALES SRL*, unde mulți localnici își petrec timpul și se bucură de activitățile de acolo.

Mihaela Ciubotă, clasa a X-a C

DRAGOBETE

Conform legendelor, Dragobete este fiul Babei-Dochia și are o fire opusă mamei sale, care este rea și ursuză; i se mai spune și Cap-de-Primăvară, ziua în care este sărbătorit de tradiția populară fiind 24 februarie (Aflarea Capului Sfântului Ioan Botezătorul) sau 3 martie (Sfinții Mucenici Eutropie, Cleonie și Vasilise); se crede că, în aceste zile, toate viețuitoarele, în special păsările, își găsesc perechea, simbolizează afectivitatea și iubirea trupească, precizează

Antonescu în *Dicționarul de simboluri*.

În ultimele două-trei decenii, societatea românească expune fenomenul redescoperirii lui Dragobete.¹ Recreat aproape din nimic, pentru că despre o tradiție structurată legată de acesta nu se poate vorbi, de fapt, nicăieri, Dragobete

, acest necunoscut, nu a fost, în primii 10-15 ani după 1990, decât

o idee abia schițată, un sunet palid

și nesigur al primelor tentative de rezistență autohtonă împotriva invadatorului Valentine și a succesului, îngrijorător pentru unii, înregistrat de ziua internațională a acestuia. Valentine's Day, sărbătoare a iubirii cu un rol binevenit pentru o lună februarie aproape lipsită de atracții, devenea din ce în ce mai populară printre tinerii dornici de distracție, care se străduiau din răsuputeri să lase în urmă jalnica moștenire a României comuniste. În acest context, Valentine's Day, cu toate

Irina Gheorghiu, clasa a IX-a C

¹ **Dragobete: cinci deschideri** Otilia Hedeșan, Rodica Zafiu, Mihaela Bucin, - Timișoara : Editura Universității de Vest, 2020

caracteristicile sale ludice², a devenit pentru tinerii din România, după 1990, un exponent al libertății și al Occidentului, iar atitudinile de respingere față de acesta au fost anihilate. Tradiționaliștii – care, trebuie s-o recunoaștem, nu erau chiar întotdeauna și comunistoizi – considerau însă deplasată această preluare entuziastă a unei sărbători „de import”. Cel mai deranjant aspect al acestei reacții autohtoniste a fost însă critica „Occidentului depravat”, cu puternice analogii în statele conduse de regimuri autoritare și în lumea islamică. Sărbătoarea venită dinspre Occident îi atrăgea în special pe cei care aveau nevoie de o formă de a își celebra liber iubirea și de a și-o vedea recunoscută: adepții multiculturalismului de orice fel, cei aflați în căutarea altor repere morale, cei cu alte orientări sexuale decât singura recunoscută. Această atracție exercitată de Valentine asupra tuturor celor care se simțeau diferiți a generat un răspuns din partea acelor care încercau să impună un set de repere morale și valorice presupus autohtone. Astfel a fost aruncat în scenă Dragobetele, de a cărui existență nu mai știau decât o mână de folcloriști și foarte puțini reprezentanți ai câtorva comunități rurale, care nu îi mai înțelegeau pe deplin semnificațiile.

Primele mențiuni

Primele mențiuni scrise despre Dragobete nu se remarcă printr-o foarte mare vechime, fără însă ca acest lucru să însemne foarte mult într-o cultură care s-a dovedit foarte lentă în a trece de la oralitate la consemnarea scrisă. O mențiune cu o oarecare vechime – însă, probabil, nu cea mai veche, așa cum considerau autorii *Dicționarului limbii române*³ – provine din Transilvania, mai exact din Calbor, comuna Beclean, jud. Brașov. Pe un *Triod* păstrat în biserica catolică din această localitate, tipărit în 1774, Nicolae Iorga⁴ a descoperit următoarea însemnare: „*Zioa de Dragobete. Vreme timpurie*”. Este, oare, posibilă identificarea unei metode de datare a acestei însemnări? Cercetând celelalte însemnări de pe cărțile din această parohie, putem constata cu ușurință că existența unui interes față de fenomenele meteorologice s-a manifestat în intervalul 1838-1859, probabil de un preot sau cantor în această perioadă.⁵ În lipsa altor repere cronologice mai clare, aceasta ar putea fi în perioada în care a fost realizată însemnarea de pe *Triodul* de la Calbor.

Știm, însă, că Dragobete era și nume propriu, pentru că un purtător al acestuia, Dragobete din Mehedinți, făcea parte, în 1821, dintre oamenii de încredere ai lui Tudor Vladimirescu, care îi încredința misiuni la Belgrad.⁶ Din motive nu îndeajuns de clare, Constantin V. Obedeanu, care menționează acest personaj într-o lucrare publicată în 1929, pe baza numelui, ca fiind „probabil de origine slavă”. Mențiunea mehedințeană devine astfel, până la proba contrarie, cea mai veche atestare documentară a Dragobetelui cunoscută astăzi. Faptul că avem de-a face cu un

² O analiză la Camelia Burghel, *Mai sărută Dragobetele fetele? E-mailul, e-căsătoria și e-sărbătoarea noastră, a cetățenilor români europeni*, în *Transilvania*, 1 2015, p. 84-91.

³ Academia Română, *Dicționarul limbii române*, IV, București, 2010, p. 1412.

⁴ N. Iorga, *Scrisori și inscripții ardelenice și maramureșene*, București, 1906, p. 75

⁵ *Ibidem*, p. 72-75: însemnări referitoare la fenomene meteorologice din 1838, 1858 pe un *Triod* din 1726; însemnare referitoare la un fenomen „vreme frumoasă și caldă” din 1859, pe un *Chiriadromion* din 1699.

⁶ C.V. Obedeanu, *Tudor Vladimirescu în istoria contemporană a României (cu 15 stampe)*, Craiova, 1929, p. 27.

antroponim ne-ar putea îndemna, de asemenea, să credem că, la începuturile secolului al XIX-lea, numele era deja cunoscut în zonă, poate chiar de mai mul te generații.

Numele lui Dragobete

În ce privește numele de Dragobete, nu este încă foarte clară nici originea, nici semnificația acesteia. Ipoteza cu cea mai mare aparență de soliditate este, până acum, cea a lui Vasile Bogrea⁷, care, recenzând în numărul din 1923 al revistei *Dacoromanica* publicația lui C. Rădulescu-Codin, *Muscelul I: Comuna Corbi și locuitorii săi* (Câmpulung, 1922), a propus pentru prima derivarea numelui Dragobete din *Glavoobretenie*, denumirea slavonă a sărbătorii creștine a *Aflării Capului Sf. Ioan Botezătorul*, sărbătoare care, în calendarul ortodox, cade pe 24 februarie. În sprijinul acestei etimologii, Bogrea cita *Gabrovete*, întâlnită la C. Rădulescu-Codin și D. Mihalache, *Sărbătorile poporului*. Etimologia stabilită de Bogrea își păstrează până astăzi o doză de respectabilă credibilitate, chiar dacă prezintă o serie de clarificate.

Reluând analiza surselor și informațiilor referitoare la Dragobete, Doru Mihăescu a remarcat, recent⁸, faptul că evoluția de la slavonul *obrētenije* (sau, eventual, de la un compus ipotetic al acestuia cu forma *glavobrētenije*, neatestat documentar) la *dragobete* este una neobișnuită, prin comparație cu alte denumiri de sărbători de origine slavonă din limba română. În consecință, Doru Mihăescu propune luarea în considerare a altor două posibile surse etimologice: *dragovec*, denumirea bulgară dialectală a unei plante cu proprietăți considerate magice, sau *dragovetan*, termen sârb care înseamnă „întreg, asiduu, continuu”.⁹ Aspectele mai puțin convingătoare ale acestor ipoteze sunt însă legate de absența informațiilor etnografice care să lege elementele menționate la bulgari sau la sârbi de tradițiile românești. În plus, după cum arată cercetările recente ale lui Emil Țîrcomnicu, românii din Valea Timocului categoric Dragobetele în rândul sărbătorilor „noastre rumânești”, pe care „sârbi nu le au”.¹⁰ Această mărturie foarte clară, venită dintr-o zonă de contact între cele două etnii, ar putea pune sub semnul întrebării etimologia sârbească, cel puțin din punctul de vedere al conținutului acesteia, fără a înlătura însă în niciun fel posibilitatea unei origini slave a denumirii.

În ce privește epitetul „cap de primăvară”, pe care Bogrea îl credea din denumirea sărbătorii Aflării Capului Sf. Ioan Botezătorul, lucrurile par să fi stat de fapt exact invers. Epitetul „Cap de primăvară” era asociat din vechime Mărțișorului (sau Dragobetelui, în calitatea sa de erou al poveștii Mărțișorului), cunoscut pe întreaga suprafață a teritoriilor locuite de români. Într-un local de încreștinare a acestei sărbători arhaice, Biserica a fost cu siguranță aceea care a forțat asocierea unui personaj mitologic reprezentativ pentru începutul primăverii cu o sărbătoare a Capului (Sf. Ioan Botezătorul), realizând, astfel, atât desprinderea Dragobetelui de rolul care îi revenea în povestea Mărțișorului, cât și „alunecarea” sărbătoririi acestuia înspre luna februarie.

⁷ *Dacoromania*, 3, p. 872-873.

⁸ D. Mihăescu, *Două regionalisme sudice asemănătoare ca proveniență, dar diferite ca „destin”*: *arezan* și *dragobete*, în *Fonetica și Dialectologie*, 29, 2010, p. 35.

⁹ *Ibidem*

¹⁰ E. Țîrcomnicu, *Sărbători, obiceiuri și credințe e la românii din satul Krivelj, municipalitatea Bor (Nord-Estul Serbiei)*, în *Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei*, 18 2018, p. 242.

Balada înfruntării dintre Dragobete și Valentin:

– Dragobete mă numesc
 Și-s din neam împărătesc,
 Peste fete stăpânesc.
 După vechile cutume
 Din strămoși și de la mume
 Sînt valah și românesc,
 Indigen, aborigen,
 Autohton și băștinaș,
 Fiu din munți și din imaș.
 Dar tu, câine venetic,
 Cu obrazul de calic,
 Cine ești, cum te numești
 Ce cauți în țara noastră
 Mândră ca o floare-n glastră?

– Valentin eu mă numesc,
 Sînt din neamul preoțesc,
 În Apus eu stăpânesc;
 Mii de moluri mă slăvesc,
 În McDonald's mă hrănesc,

Dar tu, măi țăran barbar,

Cu opinci și cu ȋtari
 Cum cutezi să mă înfrunți?

– Valentine, măi străine,
 Stai tu în Apus la tine,
 Și io-n Răsărit la mine,
 Dacă vrei să-ți fie bine.
 Dar decât să ne certăm,
 Mai bine să ne-mpăcăm
 Și un cântecel cântăm.
 Valentin și Dragobete
 Împart turmele de fete
 Blonde, roșii și brunete,
 Jumătate tu, jumătate eu,
 Jumătate eu, jumătate tu,
 Să-nfrățim șopul cu clopul
 Și să facem mol în codru

Prof. pentru învățământ primar, Cristina Petrea

Valentine`Day versus Dragobete

Oare cum am putea opri puțin timpul? E absolut inutil să alergăm după timp pentru a-l prinde din urmă. Departate de a fugi de noi, el se grăbește să ne întâlnească. Fie că ne dorim sau nu ca minutul care vine să fie deja prezent, putem fi siguri că va sosi, și orice vom face, viitorul va deveni prezent; așa că să nu ne grăbim să sărim din prezent în viitor.

Mereu încercăm să trăim cu „câțiva centimetri mai înainte”. O astfel de atitudine este aceea care ne împiedică să trăim din plin clipa prezentă care este totuși singurul moment în care ne putem afla. În realitate suntem foarte, foarte grăbiți. Încotro? Nicăieri se pare.

Oamenii sunt grăbiți pentru că trăiesc în logica lumii care îi înconjoară. De mine depinde să-mi organizez astfel viața, încât să fac loc pentru familie, prieteni și tot ce mă face să trăiesc și să iubesc viața și toate darurile ei. Graba asta, cât ne încurcă de fapt, cum ar fi dacă seara, când

ajungem acasă, în loc să ne așezăm în fața televizorului sau a calculatorului, am lua loc pentru câteva minute lângă familie uitând de toate grijile, traird rostul firesc al vieții.

Tot din grabă oferim o floare fără să știm cui și cu ce ocazie am devenit atât de superficiali încât facem gesturi fără să avem un motiv concret. Auzim în fiecare an în jurul datei de 14 februarie de Sărbătoarea Sfântului Valentin, Valentine's Day, cunoscută și ca Ziua îndrăgostiților. Cu toate acestea, dacă verificăm această dată în calendarul ortodox putem observa că Sfântul Valentin este de negăsit și sunt trecuți doar Sfinții Cuvioși Auxentie, Maron și Avraam.

Sărbătorile sunt plăcute și așteptate de către toți. În zilele de sărbătoare oamenii cinstesc ceea ce pentru ei este prețios și trăiesc bucuria sărbătorii. Sărbătorile pot fi diverse : de familie, naționale, religioase. Ele evocă trecutul familiei, al neamului și istoria relației dintre Dumnezeu și om. Sărbătorile sunt firul care leagă generațiile unui neam.

La noi, la români, Valentine's Day a devenit foarte populară, stârnind mai multă vâlvă și pregătiri decât sărbători cum sunt Crăciunul și Paștele. În interesul comercial dezvoltat în jurul acestei sărbători, puțini ar putea spune cine a fost Sfântul Valentin.

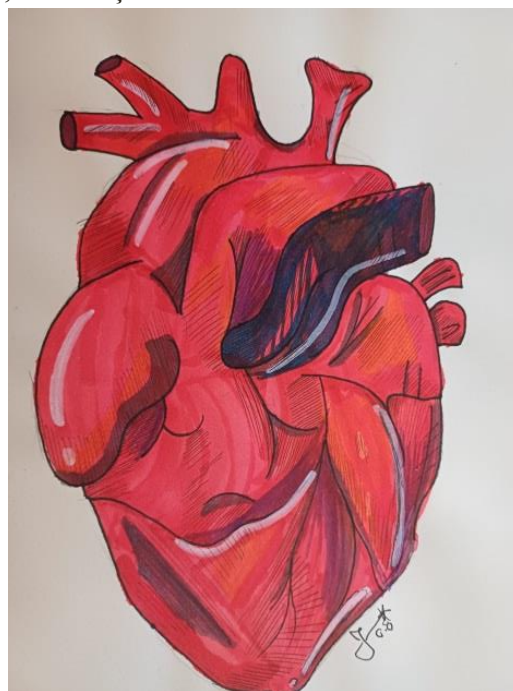
Această sărbătoare artificială, care a devenit importantă datorită celor care proclamă iubirea chiar și atunci când ea nu există. Atunci când iubești, nu e nevoie de o zi anume din calendar pentru a o arăta. Este așa de frumos să fii îndrăgostit. Lumea devine mai bună, iar iubirea este o virtute care îți dă aripi și te înalță tot mai sus. Dar de aici și până la obiceiurile ce însoțesc Ziua Îndrăgostiților e distanță mare. Dragostea în ziua de astăzi nu mai este percepută ca fiind un sentiment gingaș, afectuos, jertfelnic, ci mai ales se rezumă la priviri și vorbe goale. Nu se cuvine propaganda acestei sărbători plină doar de petreceri.

Desigur, Dragobetele are o valoare folclorică, etnografică, istorică fiind români.

Ea simbolizează fiorul iubirii, dar marchează și începutul primăverii, anotimpul în care întreaga natură se trezește la viață. Ne ajută să ne înțelegem mai bine, să vedem unde am fost, de unde am plecat. Nu ar fi mai bine să se depună eforturi pentru a se promova în familie, în școală, în mass-media valorile care ne pot clădi cu adevărat?

De ce Valentine's Day la noi? Simplu, pentru că este o sărbătoare profitabilă.

Ziua de 14 februarie, a fiecărui an, este așteptată cu nerăbdare de către negustorii de tarabe, de magazine și de mall - uri, deoarece în această zi cresc vânzările. Dar să vedem și cine s-a născut pe 14 februarie și de care chiar este necesar să ne amintim în fiecare an.

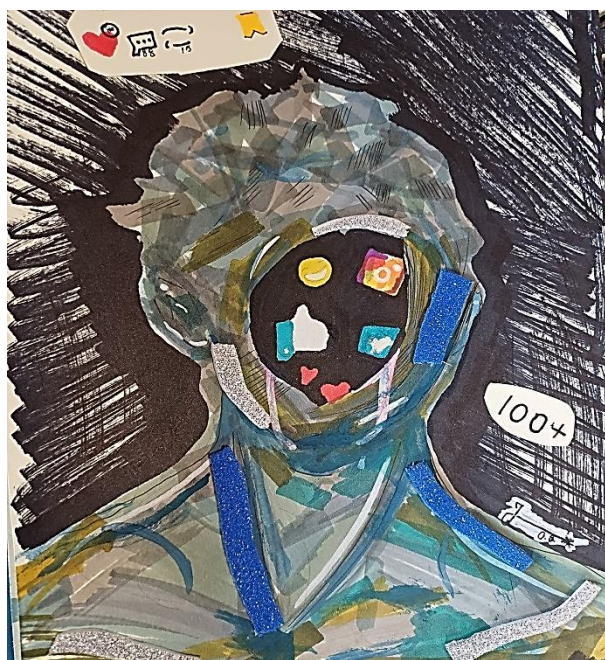

Irina Gheorghiu, clasa IX-a C

PSIHOLOGIE

Copiii manipulatori

Adesea copiii promet că, de sunt lăsați la un eveniment sau li se face o favoare și ei vor ajuta la rândul lor la treburile casnice sau chiar vor avea rezultate mai bune la școală. Dar după ce li se împlinesc dorințele, uită de toate promisiunile făcute. Ei nu au puterea de decizie a unui adult, nu iau cele mai bune decizii, însă faptul că încearcă să preia inițiativa și să găsească modalități prin care să ocolească ce nu le place și să facă ce vor, îi poate ajuta să-și antreneze mintea în scopul găsirii soluțiilor la diverse probleme.

Irina Gheorghiu, clasa IX-a C

Ca părinte este bine să îl lași să-și dezvolte aceste abilități, respectând anumite limite. Atunci când copilul face tot posibilul să obțină ceea ce vrea, înseamnă că își dorește ceva „imposibil” sau că încearcă să te manipuleze sau șantajeze. Copiii manipulează pentru că au văzut că de cele mai multe ori funcționează și părintele cedează, de aceea recurg la șantaj emoțional, minciuni, trucuri, negocieri sau fac pe victimele. Adevăratul pericol constă în transformarea acestui obicei într-un mod de viață.

Instinctiv, ca modalitate de supraviețuire, copiii au abilități de a obține ceea ce vor și de a evita ceea ce nu vor. Atunci aplică tactici precum șantajul emoțional: îl vezi trist pentru că nu i-ai satisfăcut o dorință, ceea ce automat poate declanșa un sentiment de vinovație. În acele

momente părinții trebuie să se întrebe dacă este datorია ta de părinte să-l faci fericit sau să-l înveți cum să accepte realitatea și să se acomodeze cu viața așa cum este ea. Dacă se optează pentru a doua variantă, atunci un răspuns optim este: „Îmi pare foarte rău că ești supărat, însă ceea ce dorești nu se poate acum ...sau deloc... în funcție de circumstanțe și de dorință.”

Victimizarea este unul dintre rolurile preferate ale copiilor. Spun adesea: „toți ceilalți copii au ...”, „părinții celorlalți copii fac așa...”. Ascultă-l, află ce înseamnă pentru el respectiva dorință, însă nu ar trebui să cedezi dacă ai setat o anumită regulă, pe care el acum încearcă să te convingă să o încalci. O altă formă de manipulare este lupta pentru putere: copilul poate să ridice tonul, pentru a arăta că este mai puternic decât ține și îți poate spune: „Te urăsc”, „Nu îți pasă de mine”, „Nu este corect!”. Astfel de cuvinte nu ar trebui rostite, iar răspunsul hotărât poate fi: „Știu că ești furios, dar în acest moment trebuie să...” sau „Știu că ți se pare nedrept, însă trebuie să...”.

Comportamentele manipulative au rolul de a scoate părintele din echilibrul interior, de a pune la îndoială abilitățile și calitățile. Atunci când copilul are o nemulțumire, ascultă-l, dăruiește-i iubirea ta, însă nu renunța la principiile și valorile tale stabilite ca părinte, ci ajută-l să-și gestioneze energia și să își dezvolte autocontrolul. Cel mai important lucru, atunci când cel mic recurge la acest

tip de comportament este ca părinții să nu cedeze. Copilul trebuie să învețe că prin manipulare nu va avea nici un beneficiu. Dar, pentru aceasta, părinții trebuie să își controleze emoțiile și să nu permită copilului să obțină nimic în acest fel.

Ciprian Ruscanu, clasa X-a B

În loc să te enervezi și să îți pierzi cumpătul din cauza comportamentului său, trebuie să rămâi calm. Este necesar ca el să perceapă că nu a fost capabil să-ți destabilizeze emoțional părinții, trebuie să rămâi ferm pe poziție pentru a renunța la încercările sale de manipulare.

Copilul trebuie să învețe că nu va primi nimic cu un astfel de comportament, nici măcar atenția părinților săi. Ar trebui să comunici cu el doar atunci când comportamentul lui necorespunzător a încetat. Disciplina și dragostea sunt fundamentale pentru creșterea și educarea cu succes a copilului și ambele trebuie să fie echilibrate. Disciplina este deosebit de necesară.

Ar fi ideal ca cei mici să se comporte așa cum ne dorim noi, părinții: să fie politicoși, respectuoși, iubitori și generoși. Adevărul este că nu se întâmplă

așa întotdeauna deoarece copiii au propriile emoții și nesiguranțe și uneori le expun într-un comportament manipulator. Ei îi manipulează pe cei din jur pentru a reuși să ducă la bun sfârșit diverse planuri sau acțiuni, însă astfel ajung să conducă la crearea unui mediu negativ în casă. Iar atunci când ai ca părinte o relație apropiată cu copilul tău, îți va fi și mai greu să depistezi manipularea. Este extrem de important să recunoști diferența dintre emoții reale și manipulare pentru a putea dezvolta prima latură a personalității și a o corecta pe cea din urmă.

Profesor-psiholog, Mirela Loghin

BIBLIOGRAFIE:

PERRY, Philippa. *Cartea pe care v-ați fi dorit să o citească părinții voștri*. București : Editura Trei, 2020.

DASCĂLI DE ALTĂDATĂ

Vultur Orândeanu, un eminent umanist

Vultur Orândeanu s-a născut în anul 1900, în comuna Mușenița, raionul Rădăuți, jud. Suceava. Licențiat în litere și filozofie. A fost primar al orașului Piatra Neamț și director al Liceului Comercial. Arestat de comuniști, a fost deținut la penitenciarul Poarta Albă, între anii 1952-1954. A fost profesor la liceul din Borca între anii 1962-1965.

Ceea ce scriu eu aici, nu este o biografie, sunt amintiri. Evocarea mea nu poate fi luată ca mărturie. Sunt amintiri subiective, conservate precar și care se întregesc anevoios. Amintiri ascunse în meandrele unei memorii pe zi ce trece mai inconsistente. Timpul nu a mai cruțat aproape nimic din imaginea profesorului și e posibil ca numai eu să mai dau adăpost legendei acestui distins dascăl. E greu de

recompus personalitatea lui după decenii de uitare. Ne-au rămas foarte puține informații despre viața sa. A făcut parte dintr-o lume care astăzi nu mai este. Numele lui a mai rămas doar în cărțile vechi de telefon ale orașului Piatra Neamț și pe o cruce într-un cimitir, pe care nimeni n-o mai știe. O tăcere inexplicabilă s-a așternut peste biografia lui. Trecutul lui era învăluit în tăcere și discreție. Noi elevii, nu știam nimic despre el când a sosit în școala noastră. A fost trimis în exil politic la liceul din Borca. Stilul lui de viață continua să nu placă mai marilor zilei. Nu ni l-a prezentat nimeni la prima oră. A venit singur și a așteptat politicos ca gloata gălăgioasă să intre în clasă. Era îmbrăcat îngrijit într-o ținută clasică. Un bătrân maiestuos și senin. Noul nostru profesor cu părul viscolit de timp avea un aer princiar. Am rămas toți în picioare, ne-a spus cu voce blândă să ședem și s-a așezat și el. S-a recomandat și ne-a spus ce ne va preda. A strigat catalogul. Ne ridicam, ne privea cu luare aminte și ne spunea: „Ia loc”. Era calm și îngăduitor, lucru neobișnuit pentru școala noastră. La prima oră ne-a spus zâmbind că școala e un car cu fân care se mișcă repede și din care, fiecare smulge cât poate. Pe măsură ce trecea timpul, descopeream în profesorul nostru un om foarte agreabil. Făptura lui radia frumusețe și calm. Cu figura lui olimpiană arăta o indiferență regală față de tot ce-i agita pe cei din jur, nu mai asculta decât de vocea lui interioară. Nu se grabea niciodată, avea întotdeauna timp. Un om fermecător, niciodată obosit, niciodată posac. Era un magician al cuvântului. Avea un incontestabil talent retoric. Eram cuprinși de vraja expunerii și uitam să mai luăm notițe. În cuvinte puține ne prezenta esențialul unei lecții, înainte de a intra în amănunte. Ne-a transmis bucuria de a citi și de a înțelege. Împreună cu el încercam să pătrundem în universul lecturii. Până la urmă, șușotit, a ajuns și la noi vestea că profesorul este surghiunit în școala noastră. Noi nu aveam cum să bănuim proporțiile suferințelor lui. Profesorul nostru avea mereu o prestație calmă de om care nu

datora nimic, nimănui. Aveam în fața noastră, fără să știm, un om care a înfruntat cu mare demnitate dezastrul istoriei. Un exemplu de înțelegere superioară a vieții și a oamenilor. Evenimentele traumatizante pe care le-a trăit, nu l-au închis în el. A plătit adevărurile în care a crezut, prin suferință. Era senin și împăcat cu el însuși, neresentimentar, în profida anilor de detenție din închisorile comuniste. Un bătrân blajin și plin de prestanță. Patimile nu-l mai atingeau. Ambiții, invidii, intrigi, nu mai ajungeau până la el. Era mereu calm și reconciliant cu cei din jur. Puțini oameni știu să fie demni cum a fost el. Înțelepciunea este arta renunțării. Profesorul părea resemnat. Totul trebuie iertat: „ați învins domnilor, intelectualul se pleacă în fața dumneavoastră” părea să spună bătrânul dascăl. Pe chipul lui nu s-a citit niciodată o mândrie jignită, ci seninătate.

Fie ca acest tardiv laudatio, pentru eminentul profesor să ajungă măcar la o parte din cei care l-au cunoscut și l-au prețuit.

Inginer, Mihai Niculiță

CENACLU

Eminescu

Cuvintele nu pot să te cuprindă,
Căci tu pe toate le-ai născut din nou
Și-ai plămădit poemelor o limbă,
Un grai etern cu infinit ecou.

Tu strălucești acolo, între stele,
Vibrând de dorul tainelor lumești,
Luceafăr pe vecie între ele,
Pe cerul poeziei românești!

Au învățat copacii să recite,
„Sara pe deal”, dar buciumele tac,
Sunt stânele pustii și părăsite
Doar nuferii plutesc și-acum pe lac.

Prin sufletele noastre zbuciumate,
Mai umblă versul tău. Ce dulce vers!
Tu n-ai murit! Te-ai dus o vreme, poate,
Poeme să presari prin univers.

Emilia Amariei, absolventă a liceului, promoția 1978

Aproape colind

Cade din colinde câte-un vers
și îmi vine-n noapte să îl chem
dar aruncă-n mine cerul cu zăpezi
și cuprinse-n iarnă gândurile gem.

Deschizând ferestre oamenii ascultă
Imnul veșniciei în straie argintii
Suspina în grabă, pentr-un boț de turtă
De-o adunătură, ninsă, de copii.

La mulți ani cu bine! – vocile îngână,
La mulți ani cu bine! – urcă-n univers,
La mulți ani... copilul cu turțița-n mână
Scapă din colindă, prin omăt, un vers.

Cade din colinde câte-un vers
Și se stinge-ncet, înghețat de teamă
Într-al lumii singur și continuu mers
Prea mărunț să fie un pic băgat în seamă.

Ianis Irina, clasa II-a

Informatician, Petru Bordianu

Să

Să lăsăm să ningă frumos
Și să cântăm colindele în doi,
Să uităm că într-o zi, va trebui
Să dăm, cinstit, ninsoarea înapoi.

Să aprindem lumânări în brad
Și să bem șampanie din cupe,
Să nu credem că, într-o zi, se va-ntâmpla
Zăpezile din noi să ne astupe.

Să clădim cetăți efemere
Și să facem moșnegi de zăpadă,
Să mințim că nu va fi nicio zi
În care, din cer, zăpezi să nu cadă.

Maya Cămpulungeanu, clasa a V-a A

Să rugăm să ningă etern
Și să primim ninsoarea să ne-mbete,
Să ne-ascundem într-un fulg și să fugim,
Lăsând sortita zi să ne aștepte.

Informatician, Petru Bordianu

SĂNĂTATEA ÎNAINTE DE TOATE

CÂTEVA NOȚIUNI ELEMENTARE ESENȚIALE DESPRE SISTEMUL IMUNITAR

Pentru a înțelege cum funcționează sistemul imunitar, amintim mai jos câteva noțiuni esențiale:

- Există două feluri de imunitate: imunitate celulară și imunitate umorală.
- Imunitatea celulară constă în formarea limfocitelor special sensibilizate, capabile să se fixeze pe substanțele străine și să le distrugă.
- Această imunitate este deosebit de eficientă în lupta împotriva ciupercilor, infecțiilor virale intracelulare, celulelor canceroase și grefelor de țesut străin.
- A doua imunitate, cea umorală, permite organismului să producă anticorpi mobili, capabili să distrugă bacteriile și virușii.
- Aceste două tipuri de imunitate sunt produse de țesuturile limfoide ale organismului: ganglioni limfatici, splină, tub digestiv și măduvă osoasă. Situația țesuturilor limfoide în organism este de așa natură încât ele sunt capabile să intercepteze un agent agresor în orice loc și să împiedice propagarea sa în circulația sistemică.

Farmacist-toxicolog, Dumitru Nastasă

Animalele de companie-între atașament și pericol pentru sănătate

În zilele noastre, animalele de companie au căpătat o mare însemnătate pentru mulți dintre noi. Pet-ul a devenit un membru al familiei, copil, prieten, iar pentru unii, o adevărată terapie. Totuși, dragostea pentru animale trebuie să rămână firească, iar grija față de ele, una echilibrată. De la originile lor, animalele dețin instincte naturale de adaptare la mediul exterior, capacitatea de a-și procura hrana, de a se înmulți și dorința de libertate. Dacă suntem sinceri, constatăm că acum, mai mult ca oricând, animalele de companie și-au pierdut total sau parțial

aceste instincte, neutralizate de stăpâni foarte iubitori, care le oferă mai mult decât au ele nevoie. De aici o serie de probleme care afectează în mod direct atât animalele, cât și proprietarul.

Întrebarea esențială este dacă reprezintă ele un pericol pentru sănătatea noastră, sau nu? Trebuie să știm că există o serie de boli, numite *zoonoze*, care se transmit de la animal la om. Câinele și pisica pot fi rezervor de boli, unele dintre ele grave, mai ales pentru categoriile de persoane cu risc: copiii, femeile însărcinate și bătrânii. Prin joacă, copiii sunt cei mai receptivi. Prin toaletarea proprie, pisica, de exemplu, antrenează ouăle de paraziți pe blană, iar prin mângâiere se transmit la om. De asemenea, gesturile de afecțiune

care includ pupatul sau somnul împreună cu animalele reprezintă factori de risc major cu diferiți germeni sau paraziți. Deși cea mai severă zoonoză este rabia sau turbarea după frecvență, cred că realitatea zilelor noastre o reprezintă paraziții. Dacă turbarea este o boală în sine, cauzată de un virus care atacă sistemul nervos, cu simptomatologie foarte gravă, chiar șocantă, infestarea cu paraziți poate părea o constatare clinic minoră. Totuși, referindu-ne la o infestare în cazul copiilor, a persoanelor cu imunitate scăzută sau cu boli cronice, trebuie să avem în vedere faptul că paraziții nu produc ceea ce consumă, ci preiau totul de la gazdă. Ei se înmulțesc, migrează prin diferite organe, consumă nutrienții din organismul nostru (vitamine, minerale, proteine, lipide, glucide) și pe lângă efectul iritativ, produc și unul toxic. Un organism parazitat este slăbit, deficitar, anemiatic și chiar intoxicat, iar tulburările digestive care apar nu încheie lista simptomelor. Există și boli specifice produse de paraziți precum hidatidoza (cu apariția chistului hidatic în ficat sau plămâni) și toxoplasmoza (o boală periculoasă pentru femeile însărcinate, manifestată prin avort, mortalitate fetală sau anomalii). Tot în categoria bolilor parazitare este inclusă rîia, o afecțiune dermatologică. Pe lângă acestea, există și afecțiuni dermatologice de natură fungică.

Examinând acest tablou clinic, ne dăm seama că prezența animalelor de companie în viața noastră nu este lipsită de riscuri, însă așa cum am precizat la început, dacă relația dintre om și animal este una echilibrată, fără exagerări, organismul nostru are parte de o simplă stimulare imunitară.

Diana Birgăoanu, medic veterinar

PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ

MATEI VIȘNIEC MITOLOGIA MĂȘTII ȘI DIMENSIUNEA TRAGICĂ A FIINȚEI

Dintre scriitorii români care au imigrat în Occident în anii premergători lui 1989, doar MATEI VIȘNIEC (plecat în 1987) a dovedit, o spunem fără a oripila notorietatea unor excelenți scriitori români împrumutați de noi culturii franceze (Dumitru Țepeneag, Paul Goma sau George Astaloș), o celebritate literară. Și asta datorită pieselor de teatru, care au dobândit repede glorie internațională după stabilirea autorului la Paris. Pentru că Matei Vișniec este inventatorul unei formule originale de teatru absurd care cucerește prin obsesiile torturante, inserțiile de poezie și metaforism, lipsa

didacticismului, parabola, sensurile transcendente, prin umorul tragic și prin ceea ce exegeții săi au numit deja intelectualizarea emoției. El are, acum, un loc al său în familia de spirite ce-i conține pe Ionesco, Beckett, Kafka, Camus, Buzzati sau Arrabal. Teatrele din Franța, Germania, S.U.A., Polonia, Canada, Rusia, Maroc, Iugoslavia, Finlanda, Italia, Olanda i-au făcut celebre piese ca „Ultimul Godot”, „Caii la fereastră”, „Angajare de clovn”, „Groapa din tavan”, „Bine, mamă, da’ ăștia povestesc în actu’ doi ce se întâmplă-n actu’ întâi”, „Artur, osânditul”, „Țara lui Gufi”, „Spectatorul condamnat a moarte”. Câteva dintre aceste piese devenite clasice au fost scrise în țară, înainte de autoexilul său din 1987, refuzate de cenzura din România.

Când ne-am cunoscut, la întrunirile Cenaclului de luni, condus de profesorul Nicolae Manolescu, Matei Vișniec era participantul mut. Nimeni nu-și amintește să-l fi auzit vorbind despre textele care se citeau, deși participa cu regularitate. Coborât din mitica Bucovina, Matei Vișniec (n. 1956, la Rădăuți), student la Facultatea de filozofie din București, prieten afabil și săritor la nevoie, se înțepenise în atitudinea de „privitor ca la teatru”. Între gălăgioșii lunedìști, unii poeți adevărați, alții îngroșând rândurile caracudei, Matei Vișniec tăcea și scria. Volumul de debut al lui Matei Vișniec, „La noapte va ninge” (Ed. Albatros, 1980), trădau propensiunea poetului pentru poemul filozofic, inteligența textuală, finețea lirică, gustul pentru parodie și parabolă. Anecdoticul, prezent în multe dintre poemele lui Matei Vișniec, încearcă să ascundă o

mare tristețe existențială, să camufleze un spirit neliniștit, de o extraordinară vervă inițiativă în cunoașterea lumii, ca în acest poem, intitulat Despre Seneca: „Lovesc și eu, lovește și tata, iată-ne trecuți în primul rând de soldați lovesc și eu și lovește și tata soldații sunt din ce în ce mai eleganți și pe măsură ce înaintăm în adâncul coloanelor suntem serviți cu lichioruri fine și purtăm discuții despre Seneca și despre economia politică iată-ne ajunși la capăt cu hainele sfâșiate, cu pumnii sângerând asemeni celor din primele rânduri”. Mare parte din textele acestei cărți sunt poeme-parabolă, cu o atmosferă borgesiană, kafkiană, cu un limbaj familiar, persiflant: „Am aflat că nu prea vezi cu ochiul drept zise leul da, nu prea văd, zise păzitorul leului ce nenorocire, ce nenorocire, zise leul, și nici cu urechea dreaptă nu prea auzi, nu-i așa, nu prea, într-adevăr, nu prea, zise păzitorul leului ce nenorocire, ce nenorocire, zise leul Dar tu, zise păzitorul leului ai etichetele paralizate, nu-i așa, așa e, așa e, zise leul rău, foarte rău, zise păzitorul leului și nici mirosul tău și nici colții tăi nu mai sunt ca înainte așa e, așa e, zise leul, ce nenorocire, ce nenorocire, zise păzitorul leului” (Despre ochiul drept). Tehnica folosită de Matei Vișniec este aceea a augmentării, a ridicării faptului minor, a banalului, la dimensiuni spectaculoase, senzaționale, provocatoare de emoții lirice: „De câteva zile sunt căutat prin toate muzeele planetei, se zvonește că sunt pe cale să-mi distrug toate autoportretele, se zvonește că toate cărțile au povestit de fapt, pe ascuns, viața mea și că orice trecător care ține mâinile în buzunare ar fi luat deja legătura cu mine. La toate ferestrele orașelor stau înghesuiri câțiva fotografi, se bănuiește că într-una din zile voi ieși să-mi cumpăr un ziar sau un pachet de țigări eu însumi am întrebat dacă nu m-am văzut pe mine însumi nu, răspund eu și trec liniștit spre muzeu trăgând un turn după mine”. (Voi ieși să-mi cumpăr un ziar).

Cea de a doua carte, „Orașul cu un singur locuitor” (Ed. Albatros, 1982), nu schimbă registrul poetic, atmosfera parabolică, dar accentuează caracteristicile poeziei din prima carte. „Faptele” acestei bizare poezii se petrec într-un oraș imaginar, Euforia, într-un timp spațializat, dilatat la maximum, personajele cărții fiind Poemul, Poetul, Makta, Câinele Leukodemos. În această carte, Matei Vișniec încearcă, așa cum observa Petru Poantă, „întemeierea unei realități, concomitent cu discreditarea ei”. Totul aici sugerează o singurătate totală a spiritului: „Pe străzile orașului, câinele orașului mă latră încet, de ce latră la mine, îl întreb, sunt singur, îmi răspunde și mă cuprinde frica ... de ce strigi la mine, mă întreabă câinele orașului aproape plângând, de ce strigi așa de urât la mine? sunt singur, îi răspund și mă cuprinde frica” (Convorbiri cu câinele orașului).

Poetul se află într-o continuă luptă cu agresivitatea realului, a civilizației, în poeme în care antonimiile, paradoxul, ironia, detașarea cu care e rostit discursul poetic nu pot ascunde întru totul deziluzia, disperarea. Ultimul ciclu al cărții, Descrierea poemului, e o originală artă poetică a lui Matei Vișniec, în care ritualul creației înseamnă, de fapt, autodistrugerea fizică a poetului: „Cu fiecare cuvânt scris mâna devine mai neagră și mai blestemată o mână de ucigaș, spune mama, trebuia să nu te fi născut trebuia să te fi lăsat mai departe să paști capre pe întinsele câmpii ale zeului Leukodemos, sărmanul, iertare”.

Aceeași senzație de frig existențial și același frison surrealist, provenit din înălțarea faptului banal la valoare simbolică, întâlnim și în „Înțeleptul la ora de ceai” (Ed. Cartea Românească,

1985), ultima carte de poeme publicată în țară înainte de autoexilul său la Paris. Urmuziene, înscenările lirice din Înțeleptul, perfect susținute tehnic, anticipează în Matei Vișniec pe excelentul dramaturg de mai târziu: „Regele îmi arăta visător instrumentele sale de tortură vai ce frumos vai ce pasionant trebuie să spunem eu ciorapii însă îmi alunecau din nou peste pantofi și în timp ce mă aplecam regele spunea iată o sferă perfectă în ea nu încap mai mult de două buburuze una din ele cedează întotdeauna și atunci aflăm o mulțime de lucruri despre senzații ele vin de departe din univers și ne transformă încet” (Mai mult de două buburuze). Sau: „Hei, e cineva înăuntru? întrebă fluturele așezându-se pe gura fierbinte a puștii Hei, e cineva-năuntru? Repetă ecoul alunecând de câteva ori în jos și în sus prin țeava înroșită Hei, e cineva-năuntru? Repetă pădurea cu rădăcinile adânc înfipite în fuga animalelor E cineva ascuns în inima sărată a oceanului? Repetară și ciclopul neliniștiți E cineva în miezul adormit al materiei și are nevoie de ajutor?” (Despre materie).

Volumul „Poeme ulterioare” (Ed. „Cartea Românească”, 2000) adună poeme scrise după 1987, texte de mare rafinament, pornite tot de la spectacolul cotidian, autorul părând a contrazice ideea că orice prozator dramaturg omoară în el un poet.

Dacă în Poeme ulterioare formula sa lirică era neschimbată, asistăm la o schimbare în 2011, când îi apar două volume de poeme: „La masă cu Marx” (Cartea Românească, 2011) și „Scrisori de dragoste către o prințesă chineză” (Ed. Humanitas, 2011). Noua formulă lirică are alura discursului dramatic, a unui monolog baroc, cu nesfârșite trimiteri livrești. Și dacă în „La masă cu Marx” întâlnim aceleași obsesii politice, sociale, artistice care țin de lumea de azi, în „Scrisori de dragoste către o prințesă chineză” autorul își propune un joc cu literatura erotică. Prezentându-și personajul, Matei Vișniec îl consideră un caligraf al fantasmelor, care „redescoperă curtoazia, nu îndrăznește să-și trateze iubita la persoana a doua singular, constată că erotismul are doar de câștigat atunci când își dă întâlnire cu Doamna Poezie și Domnul Umor.” O realizare cu totul ieșită din comun, grefată pe un discurs ademenitor, este fragmentul referitor la cuvinte. Spune poetul: “Vai, doamnă, câteodată cuvintele sunt adevărate târfe. Și le-am spus, de altfel, pentru că nu mi-e teamă, le-am spus cuvintelor cu care vă vorbesc, ați devenit adevărate târfe. Niște târfe care se dau soldaților, târfe de doi bani, care se culcă pentru oricât cu oricine. Iată cuvântul patrie, care se culcă cu absolut toată lumea, pentru bani sau pur și simplu pentru promisiuni de tandrețe. ... Cuvântul iubire, de exemplu... Ați observat cum cuvântul iubire este întotdeauna îndrăgostit de cuvântul totdeauna? Și totuși, ce cuplu nefericit, cuvântul iubire și cuvântul totdeauna. Dar târfa cea mai abjectă, cea mai libidinoasă, cea mai josnică și totodată cea mai insuportabilă... e moartea.”

Creator al unei formule lirice originale și al unui univers poetic propriu, inconfundabil, de „marcă” Matei Vișniec, actualmente cel mai jucat dramaturg român în lume, dar și un spectaculos poet și prozator, onorează cu asupra de măsură galeria panteonică a literaturii române.

Daniel CORBU

PAGINA ABSOLVENȚILOR

Rădăcinile care scriu povești și peste ani

Se spune că odată ce deprinzi anumite obiceiuri, nu te mai lași de ele. În special când îți aduc valoare și rulează în același timp cu evoluția pe care o ai de-a lungul vieții. Așa s-a întâmplat și la mine acum mulți ani (pe care dacă îi număr pot să mă sperie), când am pășit în biblioteca comunală cu gândul să scriu articole pentru revista școlii. Era începutul unei povești care urma să mă acompanieze mulți ani și în fiecare zi.

Îmi amintesc și acum când ieșeam de la ore, în singura zi din săptămână când terminam la 13:00, și mă îndreptam spre bibliotecă, împreună cu alți doi colegi. Era singura activitate *altfel* pe care o puteam face în perimetrul comunei, sau cel puțin așa o vedeam, fata care mereu și-a dorit să facă ceva prin scris. În camerele încărcate de cărți și povești care dăinuiau de ani, am învățat prima dată ce înseamnă să scrii un articol, cum să îl editezi, iar mai apoi să mă citească în rândurile revistei școlii. Îmi citeam poveștile alături de cei care au îndrăznit să creadă în mine, dar cel mai important, care mi-au scris o poveste pe care urma să o dezvolt mai târziu, de îndată ce îmi venise timpul să iau viața în propriile mâini.

Nu știam în acel moment ce îmi doresc, dar un lucru era cert: aveam o pasiune mult prea mare pentru tot ce însemna scris, literatură și povești. Astfel, alegerea de a urma facultatea de Litere a venit de la sine, firesc, chiar dacă în fundal auzeam voci că „pot mai mult”. Nu știam ce pot, dar știam că vreau să îmi duc o viață prin cuvinte. Poate sună a fantezie să îți dorești să trăiești prin lucrurile în care unii nu pun accent. Doar că odată ce te naști cu un dar, simți că trebuie să îl duci mai departe indiferent de cât de greu poate fi, cu valuri interioare și exterioare.

Chiar din primul an de facultate m-am înrolat într-o asociație de voluntariat unde creștea o revistă. Am intrat în departamentul de redacție și am continuat să șlefuiesc ce începusem din liceu: plăcerea pentru scris. Au urmat câțiva ani buni unde am scris și am rescris povești, despre lume sau despre alții. De la un simplu redactor ajunseseam redactor șef și am coordonat o echipă de oameni, cu sfaturi pe care, la rândul meu, le-am învățat de la cei mai buni.

După ce am terminat facultatea de Litere, am ales să fac masteratul în comunicare, mai exact în *Publicitate*. Îmi doream să cunosc și alte forme ale scrisului, cum e să fii copywriter sau să scrii texte pentru campaniile publicitare, cele pe care le vezi la TV. În cei doi ani de master am învățat o altă formă a scrisului: trebuie să ai talentul, dar să îl divizezi pentru mai multe platforme și audiențe. Mai apoi am învățat că nu funcționează pe același ritm „îmi place să scriu” și „știi cum să scriu”.

Pentru că, plăcerea de a scrie, prinde valențe în funcție de vocile pe care i le dai. Tu, însă ești același, chiar dacă scrii un interviu, un text publicitar, sau un articol în zona de *content marketing*. În tot acest proces de a încerca să mă dezvolt și să-mi perfecționez pasiunea care, ulterior, s-a transformat în profesie, am observat că m-au educat și cuvintele. Orice făceam era dirijat de ele, ceea ce îmi hrănea credința de a face pentru tot restul vieții ce am învățat de mică. Am terminat și masteratul în 2021 și simțeam că e momentul să îmi găsesc un drum mai bine sedimentat. Am încheiat, firesc, colaborarea cu revista unde scriam în acel moment, fiindcă simțeam că nu mai am ce învăța. Îmi dedicasem timp pentru programul de muncă, dar după câteva luni, simțeam că îmi lipsește ceva. Nu mai scriam din pasiune, doar câteva rânduri când mă lovea inspirația.

Tot firesc a venit și colaborarea cu revista unde sunt editor acum, „Jurnalul de sâmbătă”, în paralel cu locul de muncă actual. Cu toate că îmi câștig existența prin scris - sunt content writer într-o agenție de marketing - mi-am dorit să nu uit cum e să scrii din pasiune. Tocmai de aceea jonglez în mai multe locuri, toate având legătură cu scrisul.

Ce mai voiam să spun, după întreaga poveste scrisă, este că pasiunea care m-a condus de-a lungul anilor, a pornit undeva în liceu, la biblioteca comunală. Acum, după ani, sunt mândră că mi s-a născut pasiunea fix în acel loc pe care mi-l amintesc și acum, de parcă nu au trecut aproape 10 ani. Și mai mândră sunt că am continuat să o duc cu mine, să o numesc job și să nu îmi văd viața altfel decât prin scris.

Rădăcinile nu se uită, mai ales când le nutrești cu pasiune. Ele îți vor fi ecou mulți ani când le conduci în acest ritm. Exact cum au fost și pentru mine orele de jurnalism, aripile care m-au învățat să zbor. Încă le mai cresc să pot zbura mai mult, pentru că mai am multe de învățat, dar nu o să uit niciodată de unde le-am proiectat.

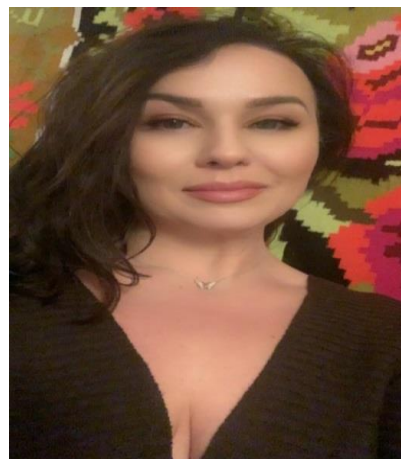
Iustina Cârjă, content writer & editor

Nostalgie

Am trăit, am muncit și am studiat în ultimii unsprezece ani în Occident. Cunosco binișor Italia, Irlanda, UK și încă alte câteva țărișoare de prin Europa. Am călătorit mult și am ajuns și în S.U.A, Caraibe, Jamaica, etc.

Mi-am susținut teza de facultate la Dublin și recunosc că am tremurat în fața profesorilor chiar dacă aveam 31 de ani.

Admir energia antreprenorială a Vestului, arhitectura metropolelor europene, maiestruozitatea zgârie-norilor din Statele Unite, care ascund cerul în plină zi, curățenia străzilor, trenurile de mare viteză, vechile monumente, bibliotecile arhipline, muzeele fără egal. În același timp, nu cred că-i just (ori inteligent) să compari o țară est-europeană — subjucată de otomani, ocupată de ruși sau exploatată de austrieci — cu vechile imperii sau puteri coloniale, precum Marea Britanie,

Franța sau Germania, SUA etc.

Chiar și așa, breaz cum îl vedem, Occidentul nu-i perfect (măcar pentru că nici o lume nu-i perfectă). Dincolo de autostrăzi, tunele, poduri, căi ferate, birocratie simplificată sau prosperitate generalizată, există și o criză a valorilor morale. Consumerismul a înlocuit creștinismul.

Sărbătorile seculare au ajuns mai zgomotoase decât Paștele sau Crăciunul. Terorismul își cam face de cap. Multiculturalismul e un eșec. Există corupție și acolo. Există cenzură și destulă propagandă.

Iată de ce cred că e important să redescoperim nu doar România neajunsurilor, ci și melegurile natale care includ Delta Dunării, Dobrogea pescarilor, Crucea de pe vârful Caraiman, gorunul lui Horea, grădina Copou din Iași, Putna, Dragomirna, Voronețul, Mănăstirea Neamțului, Tismana și ceramica de Horezu, memorialul de la Sighet, Sibiul lui Cioran, Păltinișul lui Noica, poezia lui Eminescu și sculptura lui Brâncuși (el însuși pribeag).

În ce mă privește, voi trăi toată viața cu amintirea crestei Budacului și a Ceahlăului, a troițelor din Munții Stânișoarei, a Psalmilor lui David, a dealurilor copilăriei, a bunicilor care ne-au făcut turte pe plită și ne-au învățat să pescuim cu furculița din râul Tarcăului și cel mai important- să împărțim zmeura frățește (că-i puțină și se coace greu)

Toate acestea s-au întâmplat într-o țară minunată - Ea se numește *România*.

Emanuela Negură, absolventă a liceului, promoția 2007

SONDAJ DE OPINIE

Ce-am făcut de Crăciun?

David Roșu, clasa a II- a

Copiii emoționați îl așteaptă pe Moș Crăciun să le aducă daruri sau să cânte la serbare. Dar pe noi ne-a interesat să aflăm ce au făcut cei 22 de colegi, cu vârsta între 17 și 18 ani, în ajunul și de Crăciun. După un post mai lung, fiecare familie întâmpină Nașterea Domnului Iisus cu bucurie, cu liniște sufletească, cu un bilanț mai mult sau mai puțin favorabil, cu colinde și cu mese îmbelugate. Fiecare gospodină pregătește bucate alese, tradiționale de obicei, la care se ține cont de preferințe, gusturi, poftă. E o zi a răsfățului culinar și afectiv.

Iată întrebările și răspunsurile:

1. Ce obiceiuri de Crăciun există în zona voastră?

18 elevi au spus că este specific colindatul, dar și tăiatul porcului de Ignat, 1 -mersul cu steaua, 3-împodobitul bradului și cadourile. 2 elevi au mai adăugat și uratul și capra. Oare să nu facă diferența între Crăciun și Anul Nou?

2. Preferați un meniu tradițional de Crăciun? Care este acela?

7 respondenți preferă sarmalele, 2-nu preferă un meniu tradițional, 1- preferă pastele, 1 -preferă ciorba rădăuțeană, câte unul preferă pomana porcului, piftie, pizza, platou cu preparate din porc, orez cu pui și legume, 6 preferă salata de boeuf.

3. Care este mâncarea voastră preferată?

12 elevi au spus că preferă salata de boeuf și tiramisu, 3 preferă pizza,3 preferă pastele, câte unul ciorba rădăuțeană, puiul cu smântână și ciuperci,, sarmalele, friptura.

4. Ați fost cu colinda de sărbători?

15 elevi nu au fost cu colinda, unul a spus că e prea bătrân, 6 elevi au fost la colindat.

5. Aveți o colindă preferată?

Răspunsurile au fost: „Dom, dom să-nălțăm”, „În noaptea sfântă de Crăciun”, „Colinda lui Nelson Mondialu” („Sărbători cu bucurie”), „O, ce veste minunată”, „Din cer senin”, „Nașterea Domnului nostru”. 4 au răspuns DA, fără să specifice titlul colindei, 12 elevi nu au nici o colindă preferată.

6. Împodobiți bradul? Preferați un brad natural?

2 elevi au răspuns NU, restul de 20 împodobesc bradul .6 elevi preferă bradul natural,16 elevi îl preferă pe cel artificial, pentru că vor să ocrotească natura.

7. Vă place să primiți și să faceți daruri?

18 elevi fac daruri, unul este indiferent, 3 elevi vor doar să primească daruri.

Din cei 22 de colegi care au răspuns la sondaj, jumătate încă mai sunt impresionați de tradiții, ceea ce este bine. Vor ști să transmită obiceiurile și să le protejeze. Ne bucurăm că sărbătoarea Nașterii Domnului nu i-a lăsat indiferenți.

Membrii Clubului de Jurnalism

NOI, DESPRE NOI

- Unirea Principatelor Române, impropriu numită „mica unire”, pentru că a fost mai greu de înfăptuit decât unirea din 1918, a avut loc în 1859, prin unirea statelor Moldova și Țara Românească, sub numele Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești .Colonelul moldovean Alexandru Ioan Cuza a fost ales ca domnitor a ambelor principate, la 5 ianuarie 1859 în Moldova și la 24 ianuarie 1859 în Țara Românească. Procesul a început odată cu adoptarea Regulamentelor Organice între 1831-1832 în Muntenia și Moldova , care stipulau necesitatea unificării politice, urmate de

acordurile vamale între 1833 și 1835 și lichidarea posturilor vamale între cele două țări, începând cu 1 ianuarie 1848, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu. Deznodământul Războiului Crimeii a stăvilit pentru un timp ambițiile geopolitice ale Imperiului Rus la Dunărea de Jos, fără a consolida Imperiul Otoman de care depindeau Principatele, ceea ce a creat un context favorabil realizării Unirii. Votul popular favorabil realizării Unirii în ambele țări, rezultat în urma unor adunări ad-hoc, în 1857, a dus la Convenția de la Paris, la o înțelegere între Marile Puteri, prin care se accepta o uniune mai mult formală între cele două țări, cu guverne și instituții comune. În 1859 liderul unionist Alexandru Ioan Cuza a fost ales ca domnitor al Țării Românești, act care a dus la unirea celor două state, iar în 1862, Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând și unirea politică.

Acest scurt istoric a fost prezentat de prof. pentru învățământ primar Ramona Spătărescu unor elevi de clasa I și a III-a.

Prezentarea power-point a generat un dialog interactiv, copiii venind cu completări despre legendele care circulă pe seama lui Cuza, sau despre Moș Ion Roată. Bibliotecara Despina Gherghiu le-a povestit copiilor despre reformele din învățământ ale lui Cuza despre construirea școlilor și a universităților din vremea sa. Doamna învățătoare Dumitrelea Alămîie a împărțit semne de carte, iar mie mi-a revenit plăcuta misiune de a vorbi despre costumul popular. Se știe, costumul popular românesc s-a impus în lume și a devenit un simbol identitar. România modernă, când s-a înfăptuit, în afară de tricolor, a avut și acest apanaj care a diferențiat-o de restul lumii. Copiii, toți îmbrăcați în costume populare, și-au prezentat la rândul lor iile, opincile, bundițele,

obiielele, bârnețele. Patriotismul se construiește ”cărămidă cu cărămidă”, încă de la vârste mici. Vorbindu-le despre libertate, într-o atmosferă de sărbătoare, despre unitate națională, despre recunoștința pe care trebuie să o aibă față de cei care au înfăptuit Unirea, vor dezvolta sentimente care vor rămâne în sufletele lor.

Nu bine zicea Bălcescu „Unirea de sentimente face naționalitatea”?

- O bucurie lingvistică imensă este recitirea cronicarilor. Miron Costin cu al său îndemn la citit: „...că nu iese alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă, decât cetitul cărților ” este actual și azi. ZICI este abrevierea Zilei Internaționale a Cititului Împreună. Activitatea s-a desfășurat la clasa a III-a, împreună cu doamna învățătoare Dumitrelea Alămîie, elevii și și doamnele bibliotecare. Lectura este un fapt firesc din calendarul fiecărei zile. Altfel, cum ar descoperi copiii frumusețea acestei lumi, acel ceva deosebit, care să facă distincție între întâmplările anoste, îndemnurile sâcâitoare ale părinților de a-și face temele și dorința de căutare și de scoatere la iveală a misterului, prin citit. Suntem siguri că nu se citește „pe rupte”, că mamele condiționează jocurile pe telefon cu cititul câtorva capitole dintr-o carte. Fiecare copil din clasă a avut câte o carte, despre care a povestit cu însuflețire. Aceste cărți ale copilăriei vor forma arhiva sentimentală de mai târziu. Întrebați la ce e bun cititul, toți au spus că dezvoltă imaginația, vocabularul, memoria. Un elev a spus că nu mai este singur când citește, altul că deosebește binele de rău și că este emoționat la anumite pasaje. Aș mai adăuga că lectura dezvoltă gândirea critică și limbajul artistic. Părinții cumpără cărți pentru copiii lor și îi îndeamnă să citească. Ei știu că fără lectură abilitățile de citire ale copiilor lor stau pe loc. Așa cum provocările intelectuale de mai târziu sunt greu de depășit. Aniversările literare și simpoziioanele care se desfășoară la liceul Borca trezesc interesul copiilor pentru lectură, aceste manifestări având un efect imediat asupra lor. Așadar, ZICI este în fiecare zi, iar râvna pentru lectură se educă.

Juniorii Ansamblului „Izvoarele Borcutului”

Membrii seniori din Ansamblul „Izvoarele Borcutului” și-au propus, acum ceva vreme să ia sub aripa lor o nouă generație de copii, pentru a-i învăța să danseze. Această dorință a început să prindă contur în luna mai, când pe pagina de Facebook a Ansamblului a apărut un anunț referitor la începerea unor cursuri de dansuri populare, la Căminul Cultural din Mădei. La început, nu erau foarte mulți copii, dar pe parcurs, din ce în ce mai mulți s-au arătat interesați.

Am început cu pașii de bază, ținând cont de sfaturile adulților. La început, călcam neîndemânatic cu o oarecare teamă de a nu greși, însă cei care ne instruiau, pe lângă faptul că ne ajutau să ne îmbunătățim tehnica, ne încurajau și să ne creștem încrederea în noi. Activitățile noastre variau de la lecții distractive unde învățam mai multe tipuri de dans (Brașoveanca, Meneaito, Sârba studenților, Pamporea) până la ieșiri recreative în natură și ședințe foto cu portul popular.

Pe tot parcursul verii, repetiția la dansuri era o activitate săptămânală pe care o așteptam cu nerăbdare și la care veneam cu entuziasm. Pe lângă faptul că aveam oportunitatea de a învăța să dansăm și de a primi un loc în noua generație a Ansamblului, am avut prilejul de a interacționa mai mult, de a lega prietenii și de a învăța diverse lucruri din mai multe domenii.

Rezultatele au început să fie vizibile după ceva vreme. Începeam să stăpânim din ce în ce mai bine pașii de horă, de sârbă, iar dragostea de tradiții crescuse pentru fiecare dintre noi.

Prima ieșire a fost la un festival internațional, în Macedonia, la care doar câțiva au avut posibilitatea de a merge. Acolo, pot spune că ne-am cunoscut mai bine și am avut ocazia de a-i vedea pe seniori cum gestionau anumite situații când era vorba de un astfel de concurs, pentru a învăța și noi, la rândul nostru.

La începutul toamnei, perechile de dansatori erau deja formate și fiecare începea să-și caute costum popular. De prin vecini, de la bunici, am reușit cu toții să facem rost de portul complet.

Am început cu repetiții mai serioase și intense. Chiar dacă fusese o vară productivă, încă mai era nevoie de muncă pentru a ne putea prezenta și în fața altora. Veneam la repetiții și dansam, dansam până ne lăsau toate puterile și ne dureau picioarele. Cu mici pauze în care să bem puțină apă, munceam de zor ca să devenim mai buni. Învățam strigăturile suitei și tonalitatea cu care trebuia să le spunem, iar noi, fetele învățam să chiuim și băieții să fluiera. Ne sprijineam și ne învățam unii pe alții pașii mai greu de executat. Începeam să punem bazele echipei frumoase care suntem acum. Astfel, am reușit să punem la punct suita a IV-a de dansuri a ansamblului care cuprinde „Rața” și „Coasa”.

Prima oară când am dansat pe o scenă a fost la începutul lui octombrie. După atâtea pregătiri intense, multe repetiții, dedicare și seriozitate, am fost mândri să culegem roadele muncii depuse. Emoțiile nu au lipsit din peisaj, însă, împreună, am reușit să le transformăm în emoții constructive și pozitive pe care să le transmitem publicului. Zâmbetele, voioșia și susținerea au fost elementele predominante în prima noastră prestație. Un lucru pe care l-am apreciat a fost

faptul că generația de seniori a fost permanent lângă scenă în timpul dansului, încurajându-ne, aclamându-ne și oferindu-ne suportul moral pentru a da tot ce știam mai bine.

După nici 2 luni de când se înființase trupa, am avut și prima noastră filmare. Am filmat fundalul la videoclipurile unor artiști, apoi suita noastră de dansuri. Am fost punctuali, serioși și atenți la indicațiile care ni se dădeau. Printre momentele în care camerele de filmat erau asupra noastră, împărțeam râsete și aveam diverse subiecte de discuție. În acest fel, toată ziua de filmare a mers ca unsă și toată lumea la finalul zilei era mulțumită de munca depusă.

Am dansat și la celebrarea celor 70 de ani a liceului nostru ce s-a desfășurat la căminul cultural. Am avut, într-adevăr, emoții mai intense, știind că urma să dansăm în fața profesorilor noștri. Cu toate acestea, dansul a decurs foarte bine și aprecierile nu au lipsit.

Odată cu venirea sărbătorilor de iarnă, au început să apară noi inițiative. Principalele lucruri la care trebuia să muncim erau colindele, urătura, plugușorul și jocul caprei. Băieții și-au împărțit rolurile, iar unii dintre ei și-au căutat costum corespunzător (turc, Irod, căpitan, etc.) pe când alții au învățat o urătură. Fetele s-au hotărât ce colinde vor cânta, ordinea acestora și, bineînțeles, cum nimic nu se poate realiza fără muncă, au urmat numeroase repetiții.

Am avut multiple ieșiri cu obiceiurile de iarnă. Pe lângă momentele frumoase de colindă, urătură și jocul caprei pe care le-am susținut, din toate aceste experiențe trăite am rămas cu ceva nou învățat și am plecat de fiecare dată acasă cu zâmbetul pe buze, fiind mândri de ce realizasem. Pe lângă experiență, am câștigat și premii, aplauze și aprecieri.

Receptivitate, curiozitate, entuziasm și interes sunt cuvintele care caracterizează noua generație a ansamblului. Suntem niște tineri la început de drum, ni se spune des că reprezentăm stropul de viață, de culoare de care în orice situație este nevoie. Iubirea și respectul față de tradițiile sfintei noastre Români ne determină să avem și mai mare ambiția de a le păstra și a le transmite mai departe urmașilor noștri. Să facem parte din acest ansamblu este o oportunitate, o binecuvântare și este o experiență de viață specială.

Suntem recunoscători generației de seniori a Ansamblului care a dat dovadă până acum de răbdare, implicare, dăruire și optimism. Datorită acestor suflete vesele cu o experiență amplă, am învățat și noi să vedem părțile bune din orice și să apreciem mai mult roadele muncii noastre. Diferența dintre generații a venit cu mai multe avantaje decât ne așteptam, noi am învățat de la adulți și spre surprinderea noastră, și adulții au învățat de la noi. Suntem convinși că la baza faptului că ne înțelegem atât de bine, stă simpla valoare comună care ne unește: dragostea față de tradiții.

Adulții din ansamblu, pe lângă pașii specifici, strigăturile și suitele frumoase de dansuri, ne-au învățat cum să ne organizăm, cum să ne „distrăm constructiv”, să fim uniți, toleranți și respectuoși. Am ajuns datorită spiritului de echipă și bune înțelegeri dintre noi să iubim aceste întâlniri și chiar dacă a fost mai greu în unele momente, am continuat să muncim perseverenți.

În concluzie, acum că am descoperit lucrurile esențiale de care este nevoie pentru a alcătui o echipă, vom continua să fim, simultan, o trupă de dansuri, o gașcă de prieteni, o echipă muncitoare și un ansamblu iubitor de tradiții.

Marta Budăi, clasa a VII-a A

UMOR

-Sfat pentru părinți: când nu vă găsiți copilul prin casă, dezactivați WI-FI- ul. Vă va căuta el.

- Ionel, du-te și cumpără pâine!|

- Pe frigul ăsta, mamă, nici câinele nu-l scoți din casă.

- Dar am zis eu să iei și câinele?

Ieri m-am certat cu prietenul meu cel mai bun și m-a blocat pe Facebook. Azi i-am blocat eu ușa la toaletă și am fugit.

Gândirea pozitivă este atunci când cazi pe scări și zici: „Băi, dar ce repede am ajuns.”

Membrii Clubului de jurnalism

Colectivul de redacție:

Bibliotecar, Iolanda Lupescu
Diana Cotrigășanu, clasa a XII-a C
Ruben Carază - clasa a XII-a C
Cristina Popescu – clasa a XII-a C
Teodora Petrescu– clasa a XII-a C

Tehnoredactare

membrii Clubului de Jurnalism Borca
bibliotecar, Despina Gheorghiu
Costin Gabriel Andreș, clasa a X-a A

Corectură și design

Bibliotecar, Despina Gheorghiu

Paginare

profesor, Liliana Chirilă
informatician, Petru Bordianu

ISSN 2601 - 5110**ISSN-L 2601 - 5110**